

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

HISTORIE ŽENSKÉ KOPANÉ V ČESKÉ REPUBLICCE

Diplomová práce
(bakalářská)

Autor: Sabina Fleišingerová, Management volného času a rekreace

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Válek, Ph.D.

Olomouc 2014

Jméno a příjmení autora: Sabina Fleišingerová

Název diplomové práce: Historie ženské kopané v České republice

Pracoviště: Katedra společenských věd v Kinantropologii

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jakub Válek, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2014

Abstrakt:

Tato bakalářská práce se zabývá historií ženského fotbalu v České/Československé republice. Zachycuje vzpomínky pamětníků, opírá se o dobové dokumenty a mapuje tak historii na základě dostupných zdrojů. Popisuje vývoj ženského fotbalu od 30. let 20. století až po dnešní čas. Mapuje založení prvních malých klubů až po vznik reprezentačního týmu. Pohlíží na důležité osobnosti celé ženské fotbalové historie, srovnává se sousedními státy.

Klíčová slova: fotbal, vznik, reprezentace, rozhodčí, trenér, ženy

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Sabina Fleišingerová

Title of the master thesis: The history of women's football in the Czech Republic

Department: Department of (Recreology) Kinanthropology and Social Science

Supervisor: Mgr. Jakub Válek Ph.D.

The year of presentation: 2014

Abstract:

This thesis deals with the history of women's football in Czech/Czechoslovak Republic. It captures the memories of witnesses, relying on historical documents and maps the history on the basis of available resources. Describes the development of women's football from 30. of 20th century to the present time. It maps the establishment of the first small clubs to the emergence of the national team. It looks at the important personalities of the entire women's soccer history, compared with neighboring countries.

Keywords: football, origin, representation, referee, coach, women

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Jakuba Válka Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 29.4.2014

.....

Děkuji Mgr. Jakubu Válkovi Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce. Dále děkuji Zdeňkovi Hankemu a Evě Haniakové za poskytnutí osobních materiálů s obrovskou historickou hodnotou. Nejvíce děkuji svojí mámě a příteli za podporu a trpělivost během studia.

Obsah

1	ÚVOD	8
2	PŘEHLED POZNATKŮ	9
2.1	Historie fotbalu	9
2.2.1	Dávná minulost fotbalu ve světě	9
2.2.2	Počátky a vývoj ženského fotbalu, emancipace žen	11
2.2.3	Fotbal jako zájmová činnost	13
2.2.4	Srovnání ČR se sousedními státy a fotbalovými velmocemi	13
3	CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	16
4	METODIKA	17
5	VÝSLEDKY	18
5.1	Historie ženského fotbalu v Česku a Československu	18
5.2	Tvorba klubů	20
5.2.1	Slavia Praha	20
5.2.2	Sparta Praha	21
5.2.3	Česká reprezentace	22
5.3	Tvorba řídicích složek	23
5.4	Soutěže	25
5.4.1	O Srdce Mladého světa	26
5.4.2	Národní soutěže	31
5.4.3	Mistrovství Evropy	35
5.4.4	Mistrovství světa	38
5.4.5	Olympijské hry	40
5.5	Osobnosti ženské kopané	41
5.5.1	Eva Haniaková	42
5.5.2	Dagmar Damková	43
5.5.3	Dušan Žovinec	43
5.5.4	Pavλίna Nováková-Ščasná	45
5.5.5	Jaroslava Rinnerová-Poláčková	45
6	ZÁVĚR	47
7	SOUHRN	48

8	SUMMARY	49
9	REFERENČNÍ SEZNAM	50
10	SEZNAM TABULEK	52
11	SEZNAM PŘÍLOH	53
	11.1 Rozhovor s Dagmar Damkovou:.....	53
	11.2 Rozhovor s Pavlínou Novákovou-Ščasnou:.....	55
	11.3 Rozhovor s Jaroslavou Rinnerovou-Polákovou	59
	11.4 Archiv Zdeněk Hanke 2014	61

1 ÚVOD

O historii ženské kopané jsem se rozhodla psát proto, že fotbal hraji již od svých pěti let a neznám žádnou dostupnou literaturu, která by se tímto tématem zabývala.

Narodila jsem se sice do rodiny s dvěma sestrami, ale dívčí hry nikdy neoslovily moji zvědavou povahu. V ulici žilo 13 kluků, bylo tedy jasně předurčeno, že moje dětství a dospívání nabere jiný směr než u mých starších sester. V roce 1989 bylo pravidlem, že se ženský fotbal mohl hrát až od třinácti let, bylo ale povoleno trénovat s chlapci. Povědomí o ženském fotbale bylo jen velmi malé, a tak jsem se do ženského týmu dostala díky „známostem“. Od té doby se fotbalu jako hráčka věnuji.

Jelikož jsem nikde nenašla souhrnné informace o tom, kdy se fotbal dostal do Československa, jaký byl vývoj soutěží, kolik je registrovaných hráček nebo klubů, rozhodla jsem se tyto informace shromáždit sama. Zmínky o ženské kopané nalezneme převážně v týmových publikacích nebo v knihách o mužském fotbale. Naštěstí existuje spousta milovníků a pamětníků ženské kopané, kteří jsou tímto tématem nadšeni. Doufám tedy, že moje bakalářská práce poslouží jako podnět k vydání knihy o ženské kopané v naší republice.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Historie fotbalu

2.2.1 Dávná minulost fotbalu ve světě

Jak vlastně vznikl fotbal? Můžeme předvídat, že jeho počátky vznikaly na základě lidských potřeb hrát si, odpočinout si od povinností. Pravděpodobně tedy hra měla i funkci rekreativní.

Dle dostupných zdrojů se fotbal začal vyvíjet na základě čínské hry, které se říkalo Ts'uh-küh (kopat nohou). 2700 př. n.l. Čínský císař Huangdi sestavuje první pravidla této hry. 600 let př. n. l. existuje doložený důkaz o řecké míčové hře, která se hrála v ohraničeném prostoru, ale nejsou uvedeny údaje, zda se smělo do míče kopat nohou. V celém římském impériu se v 1-5 stol. rozšiřuje bojová hra mužstev harpastum, souběžně se předpokládá, že se ve 2. stol. touto hrou inspirovali i v Dalmácii. Ve 3. stol. se mělo údajně odehrát utkání v okolí Derby (Británie) mezi Brity a římskými legionáři. Více doložených obrazových zobrazení najdeme ze 6. stol. Například v Guatemale, v předšpanělském období Střední a Jižní Ameriky najdeme různé formy míčových her u různých národů - Olmékové, Mayové, Inkové, Otomakové a Araukánové (Rohr & Simon, 2006).

První zmínky o zaznamenaném zápase pocházejí již z 9. století, kdy na každé straně stálo 20 hráčů. Utkání se konalo blízko Kildear Castle v Anglii a Liddisadale ve Skotsku. Můžeme tedy vlastně říci, že se jednalo o první mezinárodní utkání mezi Anglií a Skotskem, kde Angličané zvítězili 3:2.

Z londýnských dějin se dozvíme o fotbale v roce 1175. Hrál se však zatím pouze v ulicích a stal se zábavou všech vrstev, oproti dřívějšímu, kdy byly starověké míčové hry doménou vrstev vyšších. Na obou stranách tehdy stálo až několik stovek lidí a díky této skutečnosti docházelo často ke zraněním a ničení majetku. Hra se hrávala za městy, později se však přesunula na náměstí, ze kterých se hráči hnali uličkami dosti nekoordinovaně. V té době ještě neexistovala žádná pravidla hry, proto často docházelo ke zraněním nejen samotných hráčů, ale i přihlížejících diváků.

V roce 1314 byla obyvateli Londýna sepsána supplika pro královský dvůr, kde žádali zrušení těchto velmi zběsilých míčových her, při kterém jsou rušeni lidé vykonávající jinou činnost, případně je rozbíjen soukromý majetek. Král Edward II. této žádosti vyhověl (Macho, 2009).

V archivu Anglické fotbalové asociace je uložena listina, v níž se píše:

„Jelikož je ve městě veliký hluk způsobený srocováním při velkém míči, z čehož může povstat mnoho špatností, které Bůh zapovídá, rozkazujeme a zapovídáme jménem královským pro budoucnost pořádání takových zápasů ve městě pod trestem vězení.“ (Bedřich, 2006, 14).

V roce 1496 přichází královské nařízení, které zakazuje fotbal řemeslníkům, dělníkům a sluhům, čímž se mělo zabránit nízké produktivitě práce. I tak se ale milovníci míčových her nevzdávali. Začali dokonce pořádat různé zápasy pro řemeslnické cechy a začali získávat první ceny v případě úspěchu. V roce 1425 byli vypláceni hráči, kteří odehráli zápas na církevní slavnosti, ze sbírky, kterou uspořádal pivovarnický cech.

Zákazy hrát fotbal na anglických univerzitách přišly v letech 1555 v Oxfordu a 1571 v Cambridgi. Nakonec však přišel velký rozmach.

Jak vlastně vzniklo slovo „fotbal“? Vychází ze dvou anglických slov „foot“ – což je spodní část nohy a „ball“ – což je míč. Spojením těchto slov tedy vzniká název pro jednu z nejoblíbenějších her – football. V Itálii se v začátcích používalo slovo „calcio“, nejspíše podle slova „caccare“ – šlapat. Ve Francii se předchůdci fotbalu říkalo „soule“ – podrážka. Indiáni používali název „pasuckquakkohowog“ (Macho, 2009).

V roce 1620 se na kolejích v Cambridge organizují fotbalová utkání. Tradicí je v této době dochována hra s míčem na náměstí i ve Štýrském Hradci. V Bostonu se ovšem v tomto období zakazuje. Začínají se organizovat i fotbalové soutěže sloužících. Fotbal se zatím hraje převážně bosýma nohama a vynořují se první pokusy o udání pravidel hry kvůli nebezpečné hře. Zajímavostí je v roce 1720 první dokumentovaný přestup hráčů a to v poemě Ira Matthew Concanena. Kolem roku 1800 zájem o fotbal upadá, když ji válcuje hra, z které se fotbal vyvíjel – rugby. Začínají se ale i tak zakládat fotbalové kluby po celém světě a v roce 1863 konkrétně 26. října se zakládá první národní fotbalový svaz na světě – anglická Football Association (FA). Definitivní

odloučení fotbalu a rugby přichází s rokem 1871 založením unie rugby footballu (Rohr & Simon, 2006).

Kdybychom se nyní vrátili v čase zhruba o 140 let, nenašli bychom na hřišti žádné rozhodčí, ani rohové značky. Hráči hráli v pláštích a někteří dokonce i v cylindrech. Míče zpracovali ve vzduchu a na zemi spolu zápolili. V této době mívá hřiště i 180 m a objevuje se první značení hřiště a penalta se může kopat z jakéhokoliv místa na čáře označující velké vápno. První branky byly označovány dvěma tyčemi, kvůli hádkám o výšce stěly se do výšky 2,44 umístěje páska, kterou v roce 1870 nahrazuje břevno. Po nápadu liverpoolského inženýra Johna Alexandra Brodieho se v lednu 1891 objevuje mezi tyčemi i síť, prvním střelcem gólu do branky se sítí se tak stává Fred Geary z Evertonu v roce 1891. Do tohoto vývoje patří i inovace míčů, chráničů, dresů, kopaček a ostatních fotbalových propriet (Gifford, 2010).

Roku 1904 spojila národní fotbalová ústředí několika států síly k vytvoření mezinárodní organizace FIFA (Fédération Internationale de Football Associations). Český fotbalový svaz, založený v roce 1901 se stává členem roku 1907 po předchozím „podmínečným“ přijetím. V této době má FIFA více členských zemí než Organizace spojených národů. Začínají se tak psát novodobé dějiny obrovského fenoménu zvaný fotbal (Hornby, 2003).

2.2.2 Počátky a vývoj ženského fotbalu, emancipace žen

Ještě v pravěku byly ženy uctívány a uznávány jako udržovatelky rodinného krbu, postupem času se však tato skutečnost obrátila a středobodem všeho se stal muž, pro něhož byl sport formou přípravy na lov a boj. Toto pojetí sportu se udrželo i ve středověku v rytířských turnajích. Ženě kurtoazní kultura přisoudila roli osoby, jejíž rukou byl dekorován vítěz, resp. která byla sama cenou pro vítěze (jak se traduje dodnes v pohádkách) (Goff, J, Le. 2005).

Nebylo tedy lehké si sport v ženském podání prosadit. Úplně první zmínky o ženách jako hráčkách fotbalu pochází z 12. století ve Francii. Jednalo se však o lidové hry, nikoliv o začlenění se žen k tomuto sportu. Díky přísnějšímu trestání tvrdých až brutálních faulů v roce 1863 se však ženám konečně otevírají brány ke hře oblíbeného fotbalu. Prvním dochovaným

záznamem o fotbalovém utkání žen je z roku 1892 v Glasgow. Další zápas se hrál v roce 1895 v Anglii (Macho, 2006).

Za nejvýznamnější představitelku ženské kopané bývá označována Nettie Honeyball z Anglie. Ta jako první v roce 1894 založila ženský evropský fotbalový klub – British Ladies Football Club. Chtěla tak ukázat světu, že ženy nejsou pouhou ozdobou mužů nebo jen užitečnou věcí. Možná tak dokonce odstartovala boj žen za rovnoprávnost. Volební právo totiž ženy získaly zhruba za 10 let po založení klubu (Zelenková, 2008. Retrieved 12. 3. 2014 from the Word Wide Web: <http://www.premierleague.cz/aktualne/zajimavosti-historie/historie-zenskeho-fotbalu-aneb-boj-o-rovnopravnost-i-ve-sportu/?aktualitaId=3058>).

Úsilí žen o plnohodnotný vstup na zelený trávník souvisí s emancipačním bojem. Průmyslová revoluce postupně měnila postavení žen ve společnosti. S proměnou sociálních rolí se posiluje sebevědomí žen. Ženy formulují své představy o světě, v němž chtějí žít, na jehož podobě se chtějí plnoprávně podílet (Bahenská, 2005).

S tím souvisí i relativně rychlý nástup žen do nejrůznějších sportovních odvětví, ať už to byla kolektivní cvičení v Sokole nebo fotbal. V českých zemích je tento vzestup zvláště patrný v souvislosti s první světovou válkou, která znamenala rázný vstup žen do zaměstnání, s tím spojený vzrůst ekonomické síly žen, posílení společenské nezávislosti a do té doby nevídaný nárůst volnočasových aktivit včetně sportovních. Počátkem třicátých let dostalo zrovnoprávnění žen s muži výraznou podobu např. v Baťově škole práce (BŠP), v níž byly vychovávány a vzdělávány ženy stejně jako muži. Znamější název pro ně byl Baťovy mladé ženy (a analogicky Baťovi mladí muži). V BŠP byl cíleně věnován prostor i sportovním aktivitám (Pokluda, 2013).

První oficiální evropský šampionát žen se koná v roce 1984, na olympiádě se ženy objeví poprvé v roce 1996. Do kvalifikačních soutěží pro Světový pohár žen 1991 vstoupilo více než 60 států. Stalo se tak 20 let poté, co ženy poprvé soupeřily v oficiálním mezistátním zápase. Nicol Petignat se stává první ženou v roli rozhodčího v zápase Poháru UEFA v roce 2003. Ženský mezinárodní fotbal dospívá v 90. letech, kdy se tedy začíná hrát Světový pohár a ženy hrají i na olympiádě. Nejúspěšnějším týmem desetiletí je USA. Získávají

do té doby 2 ze 3 možných olympijských titulů a dva ze čtyř Světových pohárů. Kristyne Lilly se v roce 2000 stává první hráčkou, která se zúčastní 200 mezinárodních utkání. Předčí tím i mnohé muže. WUSA – jediná ženská liga na světě, běží v USA jen tři sezony, poté ji v roce 2009 nahrazuje WPS se sedmi týmy (Gifford, 2010).

2.2.3 Fotbal jako zájmová činnost

Základem každého sportování je radost člověka ze sportovní činnosti. Mnoho lidí zůstane u sportu jako u zájmové činnosti, nejsou nikde evidováni a sportují proto, že je to baví.

Zájmové činnosti chápeme jako cílevědomé aktivity zaměřené na uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností. Mají silný vliv na rozvoj osobnosti i na správnou společenskou orientaci. Zájmové činnosti tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření přispívají k fyzické zdatnosti a psychické odolnosti. Přiměřená pohybová aktivita je podmínkou zdravého vývoje (Pávková et al., 2001).

2.2.4 Srovnání ČR se sousedními státy a fotbalovými velmocemi

Pro srovnání byla použita kniha Mezinárodní fotbalové asociace, která mapuje období mezi roky 2000 – 2006 - Fédération Internationale de Football Association, 2006.

Předmětem srovnávání jsou tyto skutečnosti:

- založení fotbalové asociace
- vstup do FIFA
- přítomnost ženského národního „A“ týmu
- počet jejich odehraných zápasů
- věkové kategorie národních týmů žen k roku 2006
- členskou základnu hráček
- celkový počet klubů
- počet registrovaných hráček

Některá data kniha neobsahuje, nenarušuje to ovšem náhled na celkový stav. Vybrány byly okolní státy naší republiky – Slovensko, Německo, Rakousko a Polsko. Jako příklad velkého rozdílu je zahrnuta i kolébka fotbalu v Evropě – Anglie. Srovnávací tabulky jsou uvedeny v příloze.

ČESKÁ REPUBLIKA

V českých zemích byla založena Česká fotbalová asociace v roce 1901, slovenská asociace byla založena samostatně v roce 1904. V tomto období se řadila vedle anglické a německé k nejdříve založeným asociacím v Evropě. O pět let později byla ČFA podmíněně přijata do FIFA (Fédération Internationale de Football Association, založena 1904), v roce 1907 je přijata i oficiálně. I zde jsme tedy patřili mezi první členy v rámci Evropy (FIFA, 2006). Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let se zrodila potřeba vytvořit reprezentační výběr ČSR z hráčů dominujících v turnajích O Srdce Mladého světa. Tato potřeba byla inspirována vznikem zahraničních mezinárodních soutěží, jejichž začátek jsme promeškali. Naše ženy sice hrály mezinárodní utkání, nebyla to však oficiální pohárová utkání. Toho se ženský fotbal dočkal až v roce 1984, kdy se poprvé zapojil do rozřazovacích kol na mistrovství Evropy. (Hanke, 2014)

Mezinárodní soutěže vyvolaly nutnost rozřadit týmy dle věkových kategorií, vznikají tak kategorie U-15, U-17, U-19, U-21 a U-23. Základní reprezentační kádr ČR je tvořen hráčky výkonnostně odpovídajících potřebách reprezentace, a to bez ohledu na věkové kategorie. V současné době máme zástupce kategorií U-15, U-17 a U-19, které se zapojují do oficiálních mezinárodních utkání a turnajů.

Tabulka č.1. Členská základna ženského fotbalu v ČR

Rok	Počet hráček
2000	6.022
2001	5.000
2002	5.000
2003	8.000
2004	4.000
2005	6.000
2006	14.000

Tabulka č. 2. Počet mezinárodních zápasů ženské reprezentace

Rok	Počet zápasů
2002	3
2003	7
2004	9
2005	7
2006	6

Tabulka č. 3. Počet fotbalových klubů v ČR

Počet všech klubů	4.149
Počet klubů s mužským i ženským klubem	84
Počet ženských klubů	35

Tabulka č. 4. Počet registrovaných fotbalistek v ČR

Mladší 18 let	Starší 18 let	Počet registrovaných hráček celkem
3.472	10.230	13.702

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Hlavním cílem této práce je zmapovat na základě všech dostupných materiálů, publikovaných knižně, časopisecky, na internetu, ale i na základě informací získaných ze soukromých či klubových archivů, jakož i pamětníků fotbalového dění, počátky a vývoj ženské kopané v České republice. Jedná se o shromáždění, prostudování a vyhodnocení všech dostupných historických materiálů s tematikou ženské kopané.

Vlastním cílem pak bude syntetický obraz vývoje ženské kopané v českých zemích od počátku do současnosti.

K dosažení tohoto hlavního cíle, bylo potřeba vytyčit ještě další dílčí cíle:

- Popsání vzniku fotbalu ve světě
- Chronologické zmapování ženské kopané v českých zemích
- Využití vzpomínek a zkušeností lidí pohybujících se v prostředí ženské kopané doma i v zahraničí
- Provést osobní rozhovory s osobnostmi důležitými pro vývoj ženské kopané v naší republice

4 METODIKA

„Historik nemůže být přímým svědkem a pozorovatelem společenských událostí a procesů, které sleduje. Mezi ním a objektem jeho studie leží časová a prostorová odlehlost, která většinou daleko přesahuje rámec daný délkou jeho života i možností bezprostředního pozorování.“ (Hroch, 1983, 13). Proto jsme byli odkázáni na práci s literaturou a prameny.

Jako pramenné zdroje jsme použili denní tisk, ale zejména archivní materiály soukromých či klubových archivů, jakož i pamětníků fotbalového dění nebo dokumentů, které po sobě zanechaly osobnosti již zesnulé. Budeme vycházet i z dostupné literatury publikované knižně, časopisecky i na internetu. Cenným zdrojem informací jsou také výpovědi předních žijících účastníků fotbalového života. Užili jsme tím metodu orální historie.

Soustředili jsme se také na osobnosti zásadní pro vývoj českého ženského fotbalu působící významným způsobem v klíčových okamžicích vývoje. Nasbírané útržky informací se pokusíme složit v jednodušší obraz českého ženského fotbalu.

Práce bude vycházet nejen z historie velkých a známých klubů, které tvořily osu vývoje českého ženského fotbalu, ale v rámci možností se také zmíní činnost klubů méně známých, třeba i venkovských.

Z výše zmíněných zdrojů jsme shromáždili informace adekvátní tématu a chronologicky je seřadili. Tyto informace jsme analyzovali a vyhodnotili tak, abychom z nich získali data tvořící pokud možno souvislý obraz vývoje.

Informace, které dovolily tento přístup, jsme vyhodnocovali komparativní metodou. „Metodická úvaha předcházející využití komparativní metody, respektive stojící na jejím počátku, je proto poměrně rozsáhlá a předpokládá vyjasnění několika otázek:

1. definovat co nejpřesněji objekt komparace;
2. určit, jaké cíle aplikací komparativní metody sledujeme;
3. stanovit kritéria, hlediska, „rozměry“, podle nichž bude možno objekty komparace analyzovat;
4. vyjasnit si vztah komparativního postupu k časové ose, k chronologii.“ (Hroch, 1983, 82).

5 VÝSLEDKY

5.1 Historie ženského fotbalu v Česku a Československu

Přesné zmínky o tom, kdy a kdo dovezl fotbalový míč do Čech, nejsou. Je však zaznamenáno, že se v Klubu velocipedistů Praha s tímto míčem hrálo již v roce 1885. V té době již však fotbal hráli v Praze Němci. První zápas byl zaznamenán v roce 1892 na počest sjezdu Národní jednoty severočeské. O rozmach fotbalu v českých zemích se zasadil všestranný sportovec, skvělý veslař a lyžař Josef Rössler-Ořovský. V roce 1893 odehrál celou sezonu za londýnské amatérské družstvo Black Triars. V spolupráci s Karlem Hammerem z Akademického gymnázia přeložil pravidla, která se nejvíce přiblížila pravidlům Anglické fotbalové asociace. Stál taky v čele Českého sculling cercle klubu od roku 1895. V tomto klubu hráli studenti Akademického gymnázia, jelikož byl studentský fotbal zakázán. Předtím však stáli u zrodu Českého footballistického kroužku Kickers v roce 1893. Družstvo Slávie bylo tvořeno studenty Malostranského gymnázia, z Křemencovy ulice a ze Smíchova. Fotbal se v té době hrál téměř výhradně načerno a chlapani si ho financovali z kapesného, které dostali od rodičů. Ženy z rodin těchto hochů šily dresy a nebylo výjimkou, že tým měl pouze 11 párů kopaček, ovšem hráčů bývalo kolem 20. Náhradníci tedy hrávali v obyčejných botách.

Fotbal se hrál v Praze, Boleslavi, Plzni, na Kladně, Chrudimi, Pardubicích, Kolíně, Hradci, Berouně a Turnově. Na Slovenské straně to byl Sliač, Bratislava a Banská Bystrica. V dalších městech na Slovensku vznikaly spíše maďarské kluby. Jako 1. Československý športový klub vznikl až v roce 1919 Slovan Bratislava.

Ve třicátých letech 20. století se dějiny ženského fotbalu začaly psát na loukách a příměstských plátcích v českých zemích. Žena, která stojí u vzniku ženského fotbalu u nás, se jmenuje Libuše Drahovzalová. Nebereme-li v úvahu krátkou zprávu v tisku o utkáních žen v kopané již na konci první světové války (např. v roce 1918 v Olomouckém kraji), začala hrát děvčata kopanou v Brně v roce 1934. Základ oddílu vytvářely hráčky házené SK Židenice Brno, které

zakotvily ve Spartě Brno. Dostaly nejen klubovní členské průkazy, ale byly přijaty i Československou fotbalovou asociací jako rovnoprávný partner kopané mužské. Brzy však průkazy musely vrátit kvůli nátlaku konzervativní části funkcionářů ve fotbalovém svazu. (Macho, 2006).

Jelikož neměly v ČSR žádné soupeře, musely hrávat mezinárodně se zahraničními soupeři. Jako první byl tým Austria Wien, zápas se odehrál na brněnské Spartě v září roku 1937. Austria Wien zvítězila 7:1 (Hanke, 2014).

Ženská kopaná se hrála už ve všech západoevropských zemích, ale nejbliže měly Brňanky do Rakouska. Psal se rok 1963. Ve Vídni se hrála dvanácti oddílová městská soutěž. Oddíly byly organizovány ve vlastním svazu „Damenfussball Union“ se sídlem ve Vídni. Tak se stalo, že prvním soupeřem Čechoslovaček byl oddíl klubu slavné fotbalové tradice Austria Vídeň. Do dvou let se staly rakouským fotbalistkám rovnocennými soupeřkami. I. Čsl DFK Brno byl samostatnou organizační a hospodářskou složkou. Začal vyjednávat s Francií a plánoval zájezd do Anglie.

V Brně vznikl další oddíl Slavie Husovice – Brno a brněnské fotbalistky se chystaly ke čtrnáctidennímu zájezdu do Jugoslávie. První oddíl fotbalistek v Praze „ŽSK Praha“ už neměl příležitost rozjet se do zahraničí, protože začala druhá světová válka. Rozpoutaná světová válka ochromila život i ve sportu. Až na jednu hráčku, která zahynula v Německu při náletu, se brněnské hráčky z roku 1936 sešly k rokování a vzpomínání v Brně v hotelu Slovan dne 15. října 1966 – týden před zahájením I. Ročníku turnaje v kopané žen „O perníkové srdce Mladého světa“ na hřišti pražské Slavie (Hanke, 2014).

Naprosto klíčovým se stal rok 1971, kdy mezinárodní fotbalová asociace UEFA zorganizovala členské hlasování o převzetí řízení ženského fotbalu. Touto změnou bylo umožněno založit reprezentační týmy žen a zahájit tak oficiální účast na mezinárodních utkáních a turnajích (Haniaková, 2014).

5.2 Tvorba klubů

Jelikož popularita a zájem o ženský fotbal roste, vzniká tak příjemná nutnost a to sestavení organizovaných ženských fotbalových klubů. Ženský fotbal se tak dostává z okraje zájmu do popředí fotbalových funkcionářů šedesátých let.

V roce 1967 byl založen 1. oficiální ženský fotbalový tým – SK Slavia Praha. Jen o něco později vznikl další tým v Hradci Králové a TJ ČKD Slaný. Roku 1968 byl založen klub TJ Lokomotiva Olomouc a 1970 tým AC Spart Praha, pak už se zakládání ženských týmů rozrůstá po celé republice – Kaplice, Český Brod, Dukla Praha, Brno a další.

Velmi důležitý pro rozvoj ženského fotbalu je rok 1966, kdy časopis Mladý svět založil dlouholetou tradici turnaje ve fotbale žen „O srdce Mladého světa“. Do tohoto turnaje se hlásí mnoho ženských týmů pomocí korespondenčních lístků a dopisů. Od roku 1966 se odehrálo celkem 24. ročníků (Hanke, 2014).

Na začátku 70. let jde bohužel vývoj ženského fotbalu rapidně dolů. V Čechách a na Moravě byly ke konci května 1973 zjištěny tyto statistické údaje: ze 101 oddílů je jich 67 a z 2.800 registrovaných hráček je jich jen 2.200 (Hanke, 2014).

Toto kolísání provází ženský fotbal až do dnešní doby. Jelikož se kluby neustále potýkají s problémem financování ženských družstev, některé časem zanikají, aby však jiné za čas vznikly.

5.2.1 Slavia Praha

V roce 1966 sestavuje házenkářský trenér Vilda Marazin fotbalový tým převážně z házenkářek, stalo se tak těsně před započítím prvního ročníku turnaje Mladého světa. Poté se klub začíná účastnit mezistátních utkání a dominují v domácím turnaji O Srdce Mladého světa, který vyhrají 13x z celkového počtu 24. ročníků. V únoru 1967 je z tohoto týmu založen 1. oficiální oddíl ženské kopané v naší republice. Začalo se tedy i se systematickým trénováním a do klubu přicházely stále nové hráčky.

Objevují se zde opravdu výjimečné hráčky, můžeme jmenovat Slávku Vošickou, která byla i dlouholetou kapitánkou. Hana Semerádová byla velmi

dobrou stoperkou, Eva Járková dokonce hrála titulní roli ve filmu pro mládež „Ivana v útoků“. Hráčka řeckého původu Leftera Paraskevopulu byla výbornou útočnicí a v neposlední řadě zde hrála i Jaroslava Rinnerová-Poláčková, která byla první profesionální hráčka v zahraničí.

Fotbalistky vyjíždí i na zahraniční zápasy, již v roce 1967 jsou pozvány do Itálie, kde velice překvapí svojí skvělou souhrou. Největší překvapení je ovšem to, že tým Slavie poráží i mistra Itálie Inter Milán. Soustavnou cílevědomou prací se družstvo sestavené na počátku převážně z házenkářek vypracovalo na velmi vysokou herní úroveň. Slavia nenacházela rovnocenné soupeře ani u nás, ani v zahraničí. Od roku 1966 do roku 1970 neprohrál tento klub ani jeden zápas. V turnaji O Srdce Mladého světa zvítězily třináctkrát.

I nadále si Slavie udržuje jméno jednoho z nejlepších klubů naší republiky. Jediným vážnějším a rovnocenným soupeřem se jim stává Sparta Praha. Celou dobu své působnosti se s tímto týmem přetahují o přední příčky nejvyšší ženské fotbalové ligy (Haniaková, 2014).

5.2.2 Sparta Praha

Ženský tým AC Sparta Praha vzniká „až“ v roce 1970, tedy tři roky po založení prvního klubu v naší republice a čtyři roky po vzniku turnaje O Srdce MS. Klub před rokem 1989 hrál federální soutěž o mistra Československa s Filozofem Bratislava, hrálo se však pouze dvakrát, jednou vyhrála Sparta, jednou Filozof. Sparta má obrovskou podporu a přízeň ve vedení a tím skvělé zázemí, tréninkové podmínky a finance. Zhruba 20-25 hráček má na Spartě neamatérskou smlouvu a stará se o ně kvalifikovaný realizační tým zhruba 20 lidí (maséři, lékař, fyzioterapeut, technický vedoucí). Sparta má jako jediná dva profesionální členy týmu, což je Eva Haniaková pro dívčí týmy minipřípravky, přípravky, U-12, U-14 a Dušan Žovinec, který má na starosti celý ženský klub. V klubu se pracuje systematicky i s mládeží. Podporují dívky ve vzdělání, ze sportovních tříd postupují na Uhrinovu fotbalovou akademii nebo studují na ANOA (Anglo-německá obchodní akademie), Sparta platí za hráčky roční školné kolem 30.000,- a poprvé v roce 2014 mohou získat i trenérskou B licenci (Žovinec, 2014).

Sparta hraje Evropskou pohárovou soutěž, ale nemá štěstí na los. Zatím se jim nepovedlo dostat přes osmifinále, jelikož vždy hrají s těmi nejtěžšími soupeři. Sparta má nejvíce hráček týmů A, U-19 a nyní už i U-17 (Haniaková, 2014).

5.2.3 Česká reprezentace

V roce 1971 byl poprvé v dějinách ženské kopané sestaven reprezentační výběr ČSR. K určité formě reprezentačního výběru se naše ženská kopaná popracovala teprve v roce 1984, kdy v Evropě již probíhala kvalifikace na druhé mistrovství Evropy. Vlastní historie československé reprezentace začíná až o rok později, když se reprezentační celek utkal v Bratislavě s Maďarskem. V roce 1987 vstoupily naše ženy do kvalifikace třetího mistrovství Evropy a vedly si v ní až nečekaně dobře. Ve skupině pěti družstev ani jednou neprohrály a postoupily tak do čtvrtfinále (Jeřábek, 1991).

V letech 1985 – 1990 odehrála česká reprezentace pod vedením F. Sahuly 28 mezistátních utkání.

Tabulka č. 5. Přehled mezistátních utkání v letech 1985 - 1990

Soupeřky	Počet zápasů	Výhra	Remíza	Prohra	Počet gólů
Belgie	2	0	2	0	1:1
Bulharsko	4	4	0	0	9:2
Finsko	3	1	1	1	3:6
Francie	2	0	2	0	2:2
Japonsko	1	1	0	0	2:1
Maďarsko	5	2	1	2	8:7
NDR	1	1	0	0	3:0

Třemi nejlepšími střelkyněmi byly tyto hráčky:

Paolettiová-Nováková Jana	8
Nováková Alena	7
Bulířová Ivana	3

V současné době máme reprezentační týmy v několika kategoriích. Ženy A, U-19, U-17, U-16, U-15. Ženy A, U-19 a U-17 hrají Evropské soutěže, U-16 a U-15 hrají turnaje a přípravky. Bohužel naše liga není zatím tak silná, aby se z ní utvořil reprezentační tým, který dokáže konkurovat světovým týmům. Odtud pramení neschopnost reprezentace více se prosadit na mistrovství Evropy, Světa nebo na Olympijských hrách (Žovinec, 2014).

5.3 Tvorba řídicích složek

Již 18.3.1967 se ustavuje Oblastní výbor Moravské ligy dívčí kopané se sídlem v Brně. Krátce na to vzniká organizování dívčí kopané i v jižních Čechách. V tomto období je sestaven velký počet nových oddílů a je nutné, aby se přemýšlelo na organizování pravidelných mistrovských soutěží. Na základě této skutečnosti vyvíjí jihomoravský kraj v čele s Drahovzalovou podchycení činnosti všech oddílů DK. 20.1.1968 zvolil oblastní výbor Moravské ligy ŽK v Brně své předsednictvo a přijal návrh, aby se jmenoval Svaz DK na Moravě se sídlem v Brně. V roce 1969 byla založena první ženská fotbalová asociace – Woman's FA. 25.1.1969 se konala v Brně 1. celostátní konference DK. Výsledkem bylo usnesení vést soustředěný boj o „legalizaci“ (registraci hráček a ustavení soutěží) DK jak s ČTO, tak s ČSTV. 14.6.1969 byl SDK na Moravě rozšířen kooptací o zástupce oddílů v Čechách. 6.12.1969 se konala porada zástupců dívčí kopané v Českých Budějovicích, kde došlo i k utvoření pětičlenného užšího předsednictva a komisí STK a revizní. Na tomto jednání bylo dohodnuté vytvořit pro r. 70-71 národní ligu v Čechách a na Moravě o 10 oddílech (Hanke, 2014).

29.5.1970 zasedala v Brně pěti členná komise ze zástupců oblastí v ČSR a vypracovala doplňky k soutěžnímu a disciplinárnímu řádu. Dne 7.1.1970 schválil ÚV ČTO ustavení Přípravného výboru dívčí kopané v rámci ČTO. Do čela prozatímního výboru je zvolena Drahovzalová, Kubík, Kusák, Kroupa a další. Dne 4.11.1970 dochází na předsednictvu ÚV ČTO k uznání ČSDK jako přípravného výboru. Nejen u nás, ale i v jiných zemích dostává ženský fotbal legální základnu. V roce 1970 se na dotaz FIFA postavilo kladně k ženskému fotbalu 33 fotbalových svazů. A tak v roce 1972 legalizovala FIFA ženský fotbal

V únoru 1971 byl ČSDK legalizován jako samostatný svaz. V tomto roce dochází k utvoření samostatných svazů v ostatních krajích.

Na jaře roku 1971 byla ustanovena komise při UEFA, která měla navrhnout organizaci, začlenění a jednotná kritéria pro ženskou kopanou. Tato komise se skládala z pěti členů, včetně předsedy. V této komisi byl členem i čech – Bernát. 7.5.1971 v Brně zvolili krajský orgán DK a staví tak její organizaci v kraji na legální základnu (Haniaková, 2014).

V souvislosti s růstem popularizace ženské kopané vzniká potřeba vydat přestupní a disciplinární řád, který vchází v platnost 1.4.1972 (Hanke, 2014).

V 70. letech vzniká velké množství dalších řídicích složek, každá měla své předsedy, členy a na starosti určitou část činností.

Komise Českého svazu dívčí kopané se sídlem v Praze vypadala takto:

STK – sportovně technická komise (předseda Miroslav Kebort)

DK – disciplinární komise (předseda Josef Hertl)

MK – matriční komise (předseda Josef Vosátko)

ZK – zdravotní komise (předseda Brunclík)

HK – hospodářská komise a mezinárodní styk (předseda Růžena Ujčíková)

PVK – politicko-výchovná komise (předseda Jaroslav Suchánek)

TMK – trenérsko-metodická komise (předseda Zdeněk Hubený)

KR – komise rozhodčích (předseda Miroslav Kusák)

KM – komise mládeže (předseda neobsazeno)

RK – revizní komise (předseda Petr Brejžek)

Přelomovým se stává rok 1975, konkrétně 1. srpna – v celé ČSR probíhá zařazení ženských oddílů kopané do ČFS. Fotbalistky se tak dostávají pod jedno ústřední vedení a zaniká tak Jihomoravský svaz ženské kopané. Po rozdělení Československé republiky vznikl Českomoravský fotbalový svaz (ČMFS), který se stal zřizovatelem a organizátorem všech tříd fotbalových soutěží, včetně žen. V roce 2011 se ČMFS přejmenoval na FAČR, šlo pouze o změnu jména, nejednalo se o žádnou reorganizaci nebo jiný zásah do kompetencí (Hanke, 2014).

V současné době je nejvyšším orgánem Komise fotbalu žen (KFŽ), jejíž členy volí i odvolává FAČR. KFŽ má zřízeny odborné komise (disciplinární, sportovně-technická, mládeže, rozhodčích, trenérsko-metodická, hospodářská, mediální, repre komise). FAČR se dělí na úseky pro Čechy a Moravu, úsek žen má na starosti Zdeněk Mužík (Haniaková, 2014).

5.4 Soutěže

V roce 1968 dochází jak na Moravě, tak i v Čechách k rychlému rozvoji dívčí kopané. Většina družstev je zařazena do mistrovských soutěží. V Čechách vzniká středočeská liga za účasti 7 oddílů DK. Na Moravě moravská liga za účasti 7 oddílů DK. O rok později vzniká i II. středočeská liga (Hanke, 2014).

Soutěže jsou v roce 1970 jednostupňové, říká se jim ligové soutěže, které jsou složeny ze 7-10 oddílů, dle možností v kraji. Kde se přihlásilo do soutěží více, oddílů vytvoří se oblasti 2, každá se samostatným vedením a soutěžní komisí. Zatím se zástupci obou oblastí mohou dohodnout na způsobu jak zakončit obě oblastní soutěže, aby vznikla přehledná tabulka oddílů v rámci kraje.

Struktura soutěží v tomto roce měla Národní ligu (skupina A/Čechy, skupina B/Morava). Dále Divizi (A, B, C, D, E/Čechy; F, G, H/Morava). Navazují na ně Oblastní soutěže, dle počtu oddílů v okresech.

V roce 1972/1973 je mistrovská soutěž poprvé rozdělena na dvě části, ve spolupráci s ČSDK je totiž v Praze založena soutěž juniorek:

1. kategorie – hráčky od třinácti do šestnácti let
2. kategorie – hráčky starší šestnácti let

Po reorganizaci soutěží v ročníku 1975/76 je jedna Národní liga řízená českým fotbalovým svazem a pak krajské přebory a středočeši mají i přebor spojených okresů za účasti devíti družstev (týmy B předních družstev KŽ mladé hráčky a nově založené oddíly KŽ).

Další reorganizace přichází v ročníku 1984/85 ruší se Národní liga a soutěže řídí krajské fotbalové svazy (FS). O dva roky později se také jedná o celostátní

soutěži, kterých se mělo vždy zúčastnit nejlepší družstvo Česka a Slovenska. Tato soutěž se odehrála pouze dva ročníky, jednak proto, že byla finančně náročná a pak také kvůli rozdělení republik (Haniaková, 2014).

V roce 1986 přijala FIFA na kongresu v Mexiko City návrh norského fotbalového svazu na uspořádání mistrovství mezi ženami (FIFA, 2011).

V současné době je členská základna široce založena a jsou tak vychovávány i mladé fotbalové naděje. Věkové kategorie jsou tedy tyto:

Ženy – nad 18 let

Dorostenky – starší (17-18 let), mladší (15-16 let)

Žákyně – starší (13-14 let), mladší (11-12 let)

Přípravka – starší (9-10 let), mladší (6-8 let)

5.4.1 O Srdce Mladého světa

Turnaj o „Srdce Mladého světa“ můžeme považovat za předchůdce oficiálních soutěží ženského fotbalu u nás.

22. – 23.10 1966 pořádá časopis Mladý svět první ročník turnaje dívčích jedenáctek v kopané o „Srdce Mladého světa.“ V té době si asi nikdo nedokáže představit, jak velký ohlas způsobí a kolik dalších ročníků se bude realizovat. Do soutěže se družstva přihlašovala pomocí dopisů či korespondenčních lístků. Turnajů se účastnily oddíly nejen kopané, ale například i odbíjené nebo házené. Do redakce však přišlo mnoho dopisů od žen a dívek, které do žádného klubu nepatřily. Fotbal byl však jejich oblíbeným sportem a obracely se na redakci s žádostmi o zařazení do kteréhokoliv klubu, alespoň jako náhradnice.

Myšlenka uspořádat fotbalový turnaj pro ženy se zrodila po dopise od zakladatelky ženského fotbalu u nás paní Drahovzalové. Vzpomínku na zašlou éru zaslala mnoha redakcím, ovšem pouze v Mladém světě byla otisknuta pod titulkem „Holky, do toho“. Na článek přišlo několik reakcí, proto v MS 35/1966 napsali 6 tiskových řádek výzvy družstvům, která by si chtěla zahrát turnaj. Měsíc na to mohla redakce vytisknout seznam 34 dívčích jedenáctek, které se předběžně přihlásily.

Konal se tedy první ročník O srdce Mladého světa. Na hřiště pražské Slávie jich nakonec přijelo 26. Hrál se dle tenisového vyřazovacího systému, ve finále nakonec vyhrála Slavia nad Spartou gólem Leftery Paraskevopulu. Třetí místo obsadilo družstvo Zbytek ČSSR, které hrálo proti Bohemians – 6:4.

ruhý ročník konaný v roce 1967 zaznamenal 39 přihlášek, nakonec se turnaje zúčastnilo 27 jedenáctek. Tentokrát se hrálo ve třech kvalifikačních skupinách – v Kaplici, Slaném a Teplicích. Nejlepší se pak probjovaly do pražského finále opět na stadiónu Slávie. V boji o třetí místo vyhrál Spartak Vršovice, který porazil Slavii Pramen. Zájem lidí o turnaj obrovsky vzrost, proto se finále mezi Spartou a Slávií přesunulo na hlavní stadión a hrálo se před téměř 11 000 diváků. Opět vyhrála Slávie po brance z penalty. V té době byla již Slávie známá i v zahraničí a úspěšně odehrály zápasy např. v Itálii, Rakousku a dalších zemích.

Třetí ročník se konal v letech 1968-69 z důvodu příchodu vojsk Varšavské smlouvy do Československé republiky. Do turnaje se přihlásilo neskutečných 64 dívčích jedenáctek! Musel se tedy vymyslet jiný systém soutěže. Východiskem byla kvalifikace v pravidelných soutěžích nebo v jednorázových krajeových turnajích. Ročním zpožděním a přesunutím místa finále (Rožnov 1969) bylo finále ochuzeno o družstva Západoslovenského, Středočeského a Jihomoravského kraje. Osm družstev se utkalo ve skupinách na rožnovském stadiónu. Změnou místa konání si Rožnov vytvořil novou tradici pořádajícího místa. Turnaj opět vyhrála družstvo Slávie, bez ztráty bodu a inkasování gólu.

Čtvrtý ročník z roku 1970 se stal příležitostí pro TJ Rožnov, které se chopilo technického zajištění. Turnaj o Srdce Mladého světa se stává pojmem i díky skvělé organizaci této jednoty. Do finále se probjovali vítězové oblastních ligových soutěží, vrcholný zápas dokonce přenáší Československá televize! Slávie tentokrát neměla nejlepší formu, do finále se však probjovaly, i když remizovaly s celkem Markušovců. Nakonec rozhodovaly penalty, kde se prokázala větší zkušenost hráček Slávie a porazily tak celek Přešova až v penaltovém rozstřelu. V tomto ročníku měl turnaj poprvé i společenskou účast. Na závěrečném večeru se předávaly kromě turnajových cen i ceny finalistům ankety Mladého světa „Mistr Československo“. Ceremonie se poprvé

účastnily známé osobnosti, jako např. Jiřina Bohdalová, Radoslav Brzobohatý a Eduard Hrubeš.

Pátý ročník (1971) měl šest nejlepších družstev z celé republiky, po dvou prvních ze tří skupin první ligy – tedy už skutečně neoficiální mistrovství republiky. Turnaje se účastní jako diváci i velké množství známých osobností. Turnaj má nového vítěze – ZPA Dukla Prešov, která tak přetřhla vítěznou šňůru a neporazitelnost pražské Slávie.

Šestý ročník (1972) se odehrává pod rozbouřeným nebem. Tento ročník si tak vybírá krutou daň z minulých let a celý důkladně proprší. Hráčky tak hrají na hřišti, na kterém stojí souvislá vrstva vody, diváci se krčí pod střechou tribuny a povzbuzují nezlomné hráčky při jejich výkonech. Finále se opakovalo jako v minulém ročníku, tentokrát si však Slávie bere zpět své první místo. Na závěrečném vyhlásování se o zábavu stará skupina divadla Semafor a další.

Sedmý ročník (1973) z organizačního hlediska je toto pátý jubilejní ročník pod záštitou TJ Rožnov. Mezi účastníky se poprvé objevily hráčky Trnavy a navrátil se tým Markušovce. Kromě tradičních trofejí získávají nejlepší družstva i pohár předsedy ÚV ČSTV Antonína Himla a tehdejšího předsedy ČÚV SSM Jindřicha Poledníka. Pohár již tradičně vyhrály hráčky Slávie, druhé místo obsadil největší rival ZPA Prešov a třetí místo vybojovalo družstvo Skloplast Trnava nad TJ Gottwaldov.

Osmý ročník (1974) turnaj se stěhuje do Ústí nad Orlicí pod záštitou TJ Jiskra. Před kamerami se utkali mistři ČSR a SSR Slávia – Trnava. Turnaj opět patří Slávistkám, na paty jim přitom poprvé šlapou Sparťanky, třetí místo tak opět obsazuje Skloplast Trnava, která zvítězila nad Družbou Holíč. Večerní ceremonie je tentokrát obohacena o velká jména současného fotbalu Josef Bican, Andrej Kvašňák, Jozef Štibraný, kteří se účastnili besedy s fotbalistkami a nešetřili obdivnými slovy.

Devátý ročník (1975) se poprvé začíná spekulovat o nadcházejícím konci turnaje Mladého světa. Napovídá tomu fakt, že fotbalistky přijímá pod svá křídla fotbalový svaz a na obzoru se rýsuje oficiální měření sil nejlepších týmu ČSR a SSR o mistra republiky. Ukázalo se to ovšem jako předčasné. Slávistky opět vítězí, ale stále silnějším soupeřem se stává Sparta, která končí na druhém

místě. Třetí je již tradičně Skloplast Trnava a čtvrté místo po prohře s Trnavou obsazuje Družba Holíč. Televizní diváci viděli utkání mezi Slávií a Spartou.

Desátý jubilejní ročník (1976) nebyl naštěstí posledním, jak se očekávalo. Srdce Mladého světa naopak zaznamenalo významný krok kupředu – účast zahraničního družstva NDR. Tento ročník se však postaral o největší překvapení a to v umístění na prvních čtyřech místech: 1. Sparta Praha, 2. Družba Holíč, 3. Slavia Praha, 4. Kovo Praha. Banjo band Ivana Mládka a další se postarali o vyzdvihnutí slávy holičských fotbalistek, které tímto turnajem odehrály 300. utkání a zároveň hráčka Slávka Vošická odehrála jako jediná všech deset turnajů.

Jedenáctým ročníkem (1977) ožila vzpomínka na rok 1970, kde o vítězi rozhodovaly také penaltové rozstřely. Slávie si bere zpět své prvenství a hráčky Sparty nechává za sebou. Třetí místo obsazuje tým Kovo Praha a čtvrté jsou Slávistky z Holíče. Turnaj se konal v Ústí, stejně tak jeho další ročník.

Na dvanáctém ročníku (1978) se podepsalo špatné počasí, kvůli krupobití se dokonce přerušovaly zápasy. Poprvé se tohoto turnaje účastnily i hráčky Itálie a Maďarska. Umístění tohoto ročníku nebylo žádným překvapením, jen se týmy vyměnily na pozicích. 1. Slavia Praha IPS, 2. KOVO Praha, 3. Sparta Praha, 4. Skloplast Trnava.

Třináctý ročník (1979) turnaj se přesunul do prostředí Karviné. Ve finále zůstalo osm družstev a po souboji každý s každým se na první čtyři místa dostaly týmy Sparta Praha, Slavia Praha, opět v penaltovém rozstřelu, ACF Conegliano (Itálie, která v družstvu má čtyři profesionální hráčky) a bramborová medaile tentokrát pro Kovo Praha. Pořadatelé uspořádali zápasy na dvou stadionech, aby fotbalistky viděl co největší počet diváků. Účast na finálním zápase v přímém přenose tak sledovalo téměř deset tisíc diváků.

Čtrnáctý ročník (1980) se koná pod taktovkou kadaňských svazáků. Zahraniční účast v tomto ročníku obstaraly týmy z Jugoslávie a Polska. Prvenství obhájily hráčky Sparty, vyhrály nad Skloplastem Trnava, Slavia Praha se posunula na třetí příčku, když porazily Sokol Krč.

Patnáctý ročník (1981) přivítal nejen dvě hráčky, které se narodily v druhém roce konání tohoto turnaje, ale i Slávku Vošickou, která se bez přestávky účastní od začátku konání turnaje v dresu Slavie Praha. Tentokrát se hrálo

v sedmi skupinách třicet družstev, o třetí místo bojovaly hráčky Feminy Budapešť a Trnavy. Na penalty rozhodla až maďarská brankářka. Tradiční finále pražských rivalek patřilo opět Spartankám, když zdolaly Slavii vysoko 6:1.

Šestnáctý ročník (1982) hrálo se na hřištích v Holíči, Dubňanech a Hodoníně. Na stadiónu Sigmy bylo při televizním finále plno jako na spartakiádě. Pořadí tohoto ročníku bylo: 1. Sparta Praha, 2. Slavia Praha, 3. Slávia Holíč, 4. Agrostav Spišská Nová Ves.

Sedmnáctý ročník (1983) Srdce MS se vrátilo do Prahy. Do masové části se přihlásil rekordní počet týmů – 78. V rámci mezinárodního finále se utkala dvě nejlepší a Start Jihlava zdolal TJ Ruzyně na penalty. Penalty rozhodly i boj o finále a opět vyhrála Slavia Praha nad Spartou Praha. Další místa obsadil Pafawag Wroclaw a Slávia SŠM Holíč.

Osmnáctý ročník (1984) poprvé se turnaje účastní člen fotbalového svazu, nyní je to předseda Rudolf Kocka. Turnaj se přesouvá do Karlových Varů. Pořadí pro tento ročník: 1. Sparta Praha ČKD, 2. RH Karlovy Vary, 3. Slavia Praha IPS, 4. Femina Budapešť.

Devatenáctý ročník (1985) části turnaje se opět spojily dohromady, tj. přišlo spojení masové části s finálem, aby měl v závěrečných bojích šanci bojovat každý. Poprvé se do finále dostává zahraniční tým NDR. Pořadí tohoto ročníku: 1. Slavia Praha JPS, 2. Turbina Postupim (NDR), 3. Sparta Praha, 4. Slávia SŠM Holíč.

Dvacátý ročník (1986) vítězem se stává pražská Sparta, když poráží loňského vítěze Slavii. Třetí a čtvrté místo patří zahraničním týmům Femina Budapešť a Pafawag Wroclaw. Na tomto turnaji byla vyhlášena výzva amatérským fotografům, aby zkusili zpracovat reportáž, účastnilo se jich 14. Tímto turnajem ukončuje svoji fotbalovou kariéru skvělá hráčka a kapitánka Slavie Praha Slávka Vošická. Od pořadatelů získává originální sportovní soupravu.

Dvacátý první ročník (1987) v Karlových Varech se poprvé představily hráčky Finska, které všechny přehrály rozdílem třídy. Bez jediného inkasovaného gólu, tudíž i prohry, obsadily první místo. Druhé místo putovalo do Polska a na obvyklého vítěze Slavii Praha zbylo třetí místo před tradičním soupeřem – Spartou. Poprvé se neúčastnily týmy Slovenska.

Dvacátý druhý ročník (1988) turnaje se zúčastnilo 51 týmů, místem konání se stal Liberec. Byl to turnaj mnoha poprvé. Poprvé bylo stanoveno pravidlo, že každý tým musí do základní sestavy zapsat 5 hráček ve věku do dvaceti tří let. Poprvé se účastnily turnaje hráčky SSSR a Belgie a poprvé se hrálo na šesti hřištích. Poprvé se turnaje neúčastnila pražská Sparta, protože hrály na zahraničním turnaji. Vítěz turnaje žádné poprvé neslavil, vyhrála již ostřílená Slavie Praha, druhý byl tým Belgie, třetí Polky a čtvrté místo obsadil tým české „23“.

Dvacátý třetí ročník (1989) turnaje se účastní týmy z Francie, NSR, KLDK a výběr Moskvy. Jelikož Slavia skončila v lize druhá, neúčastní se turnaje. Sparťanky nepostoupily do finále, hráčky Slavie opět chybí. Konečné pořadí dvacátého třetího ročníku tak na prvním místě vítá Výběr ČSSR „23“, 2. Štrasburk, 3. Sparta a 4. Moskva.

Dvacátý čtvrtý ročník (1990) do turnaje se vrací Slavia Praha, která nakonec zůstává na nepopulárním 4. místě, když ji porazí polský tým. První místo vybojovala Sparta Praha nad Juniorkou ČSFR. Mladý svět se snaží o podporu ženského fotbalu, ženy však naráží na spoustu problémů. Ať už jde o ekonomické, funkcionářské, trenérské či organizační. V tomto turnaji si tak mohou zahrát desítky amatérským týmů, které se jinak nemohou účastnit ligových soutěží.

V návaznosti na politické události roku 1989 turnaj O Srdce Mladého světa bohužel dvacátým čtvrtým ročníkem končí. Zasloužil se ovšem o to, že se v České republice ženský fotbal rozvinul do současné podoby. Hraje se mnoho ligových soutěží na různých úrovních, česká reprezentace se rozvíjí ve více věkových kategoriích a povědomí o ženském fotbale roste (Hanke, 2014).

5.4.2 Národní soutěže

V roce 1967 vzniká první pravidelná soutěž – Moravská liga. Díky funkcionářům, kteří se stále nedokázali vyrovnat s tím, že ženy hrají fotbal, však fotbalové nadšení upadalo. V roce 1989 se hrají pouze dvě oblastní ligy v ČSR a jedna soutěž na Slovensku. Vedou se obtížná jednání o vytvoření alespoň českomoravské ligy. V roce 1989 se také ještě stále hraje 2x80 minut. V roce

1991 začíná soutěžení mezi českými a slovenskými nejlepšími týmy o nejlepší mezistátní tým. Končí ovšem hned dalším ročníkem, jelikož v roce 1993 přichází rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky na dvě samostatné.

V současné době jsou ženské soutěže značně strukturované. Existuje celá řada různých soutěží a jednotlivá družstva na základě výkonnosti mohou přecházet do nižších nebo vyšších soutěží (Hanke, 2014).

Další oficiální soutěže jsou Pohár KFŽ a 3. liga Čechy. V návaznosti na tyto oficiální ligové soutěže navazují soutěže oblastní, které jsou pod záštitou oblastních klubů.

Již několik let trenéři a funkcionáři systematicky pracují na týmech složených z nižších věkových kategorií, jak tomu dříve nebylo. V této době tedy hrají své soutěže i děvčata v kategoriích do jedenácti, třinácti, patnácti a devatenácti let. Nejmladší kategorie do jedenácti let je přípravek, další kategorie do třinácti let má svoji 1. ligu a další dvě kategorie mají shodnou ligu jako ženy, tedy 1. a 2. ligu v Čechách i na Moravě (Haniaková, 2014).

Tabulka č. 6. Aktuální tabulka 1. ligy nejlepších týmů v ČR k 29.3.2014

Pořadí	Název klubu	Odehrané zápasy	Vítězství	Remíza	Prohra	Skóre	Body
1	SK Slavia Praha	12	11	1	0	67:7	34
2	AC Sparta Praha	12	10	0	2	46:7	30
3	1. FC Slovácko	12	7	1	4	24:14	22
4	FC Hradec Králové	12	5	2	5	15:33	17
5	FK Bohemians Praha	12	5	1	6	18:22	16
6	FC Viktoria Plzeň	12	3	3	6	7:27	12
7	SK DFO Pardubice	12	0	3	9	5:33	3
8	FC Baník Ostrava	12	0	3	9	6:45	3

Tabulka č. 7. Aktuální tabulka k 29.3.2014 divize Čechy

Pořadí	Název klubu	Odehrané zápasy	Vítězství	Remíza	Prohra	Skóre	Body
1	FC Slovan Liberec	11	10	0	1	60:5	30
2	Stará Lysá	10	9	1	0	48:6	28
3	FK Dukla Praha	11	9	0	2	59:9	27
4	FK Rakovník	11	8	0	3	54:12	24
5	FK Čáslav	11	6	2	3	31:17	20
6	FK Krupka	11	4	1	6	33:35	13
7	FK BAUMIT Jablonec	11	4	0	7	12:34	12
8	Karlovy Vary	11	3	2	6	23:36	11
9	FC Mělník	11	2	0	9	8:48	6
10	DFK Teplice	11	1	0	10	5:64	3
11	AC Uragán Ústí n./L.	11	1	0	10	8:75	3

Tabulka č. 8. Aktuální tabulka k 29.3.2014 divize Morava

Pořadí	Název klubu	Odehrané zápasy	Vítězství	Remíza	Prohra	Skóre	Body
1	FC Zbrojovka Brno	8	7	0	1	25:3	21
2	Lokomotiva Brno	8	4	0	4	12:14	12
3	FC NESYT Hodonín	8	3	1	4	12:19	10
4	1. FC Olomouc	8	1	1	6	12:25	4

System soutěží ženské ligy pro rok 2014 je velkým kontrastem k začátkům, které odstartoval turnaj O Srdce Mladého světa.

- 1. liga žen** – základní část 14 kol, po odehrání základní části se rozdělí na 1-4 a 5-8, přibude tedy 6 dalších zápasů. O 1-4 o titul, kde se započítává skóre ze základní části děleno dvěma, o 5-8 o záchranu, kde se body počítají stejně. 8 družstvo sehraje baráž s vítězem baráže české a moravské ligy žen na dva zápasy o setrvání v 1. lize.

Liga dorostenek – základní část 18 kol, po odehrání základní části se rozdělí na 1-4 a 5-9. 1-4 hrají o titul dvoukolově, 5-9 hrají o umístění dvoukolově.

Česká fotbalová liga žen – základní část 22 kol, doma a venku. Vítěz hraje baráž s vítězem moravské fotbalové ligy žen na dva zápasy a vítěz hraje baráž s posledním družstvem 1. ligy na dva zápasy. Sestupuje tolik týmů, kolik jich chce postupovat.

Moravská fotbalová liga žen – základní část 20 kol, čtyřkolově. Vítěz hraje baráž s vítězem české fotbalové ligy na dva zápasy a vítěz hraje baráž s posledním družstvem 1. ligy na dva zápasy.

Divize žen A, B, C, D – základní část podle počtu družstev v dané skupině, doma i venku. Vítěz každé skupiny má možnost postoupit do české fotbalové ligy, když první tým odmítne, postupuje jen tým z druhého místa.

2. liga dorostenek – 10 turnajů (5 podzim, 5 jaro), první dva týmy postupují do finálového turnaje.

1. liga starších zákyň Čechy – 20 kol, první dva týmy postupují do finálového turnaje.

1. liga mladších zákyň Čechy - 20 kol, první dva týmy postupují do finálového turnaje.

2. liga zákyň A, B – 8 turnajů (4 podzim, 4 jaro), první dva týmy postupují do finálového turnaje.

1. liga starších zákyň Morava – 18 kol, první dva týmy postupují do finálového turnaje.

2. liga mladších zákyň Morava – 18 kol, první dva týmy postupují do finálového turnaje.

1. liga přípravek – západ a střed 4 turnaje, východ 3 turnaje. První postupuje do finále, druhý koeficientem (Haniaková, 2014).

5.4.3 Mistrovství Evropy

Reprezentační družstvo žen České republiky se do Evropského poháru zařadilo až v ročníku 1984/87. Bohužel se však nikdy nedostalo do boje o některý z cenných kovů. Zařazení do této soutěže přišlo tak pozdě díky zarputilosti fotbalových funkcionářů, kteří k fotbalistkám přistupovali s despektem. Přišli tak o šanci postavit do zápasů hráčky, které svojí výkonností dlouhá léta vynikaly (např. Haniaková). V roce 1987 však jejich výkonnost přesáhla zenit nebo s fotbalem zcela skončily. I když byl v roce 1989 ženský fotbal značně na ústupu, povedl se reprezentačnímu týmu s několika maminkami v řadách neuvěřitelný kousek a to postoupit až do čtvrtfinále tohoto mistrovství. Vyřadil je až budoucí mistr Evropy tým NSR. Na domácím hřišti naše reprezentantky remizovaly 1:1, na hřišti soupeře však podlehly 0:2 (Hanke, 2014).

Nominace do Evropského poháru se řadu let měnila, teď se však konečně ustálila a rozlosování vypadá dle následujícího postupu:

Každý tým se musí na mistrovství přihlásit, poté se losuje ze čtyř výkonnostních košů. Reprezenční výběry jsou do těchto košů umísťovány dle jejich předchozích výsledků. V kategorii A ženy se hraje na dva zápasy – tedy doma a venku. Ve skupině je 5-7 týmů, dle přihlášených účastníků. Vítězové (většinou z osmi skupin) postupují do finálových bojů přímo, do dvanáctého místa se obsazuje v barážovém klání. Hrají tedy týmy, které ve skupině obsadily druhá místa. Postup je tedy stejný jako v mužské kvalifikaci. Kvalifikace probíhá v intervalu 1,5 – 2 roky (Žovinec, 2014).

Tabulka č. 9. Mistrovství Evropy žen

Rok	Datum	Místo	Týmy ve finále	Výsledek	Rozhodčí
1982/84	12.5.1984	Gothenburg	Švédsko - Anglie	1-0	Bakker
	27.5.1984	Luton	Anglie-Švédsko	1-0	Goris
1984/87	14.6.1987	Oslo	Norsko - Švédsko	2-1	Aho
1987/89	2.7.1989	Osnabrück	Západní Německo - Norsko	4-1	Da Silva Valente
1989/91	14.7.1991	Aalborg	Západní Německo - Norsko	3-1	McCluskey
1991/93	4.7.1993	Cesena	Itálie - Norsko	0-1	Wieser
1993/95	26.3.1995	Kaiserslautern	Německo - Švédsko	3-2	Koho
1995/97	12.7.1997	Oslo	Německo - Itálie	2-0	Lyngo Nielsen
1999/01	7.7.2001	Uml	Německo - Švédsko	1-0	Petignat
2003/05	19.6.2005	Blackburn	Německo - Norsko	3-1	Ihringova
2007/09	10.9.2009	Helsinki	Anglie - Německoo	2-6	Damkova
2011/13	28.7.2013	Solna	Německo - Norsko	1-0	Dorcioman

Ročníkem 1998/99 se otevírají brány Evropského mistrovství fotbalistkám do devatenácti let. Bohužel ani tomuto týmu se nedaří dostat se do boje o první příčky.

Tabulka č. 10. Mistrovství Evropy U-19

Rok	Datum	Místo	Týmy ve finále	Výsledek	Rozhodčí
1997/98	11.7.1998	Aabenraa	Dánsko - Francie	2-0	Günthner
	18.7.1998	Niederbronn	Francie - Dánsko	3-2	Mouidi-Petignat
1998/99	1. Švédsko	2. Německo	3. Itálie		
1999/00	4.8.2000	Le Touquet	Španělsko - Německo	2-4	Brohet
2000/01	28.7.2001	Lillestrom	Norsko - Německo	2-3	Mulder
2001/02	12.5.2002	Helsingborg	Německo - Francie	3-1	Ihringova
2002/03	3.8.2003	Leipzig	Francie - Norsko	2-0	Focic
2003/04	8.8.2004	Vantaa	Německo - Španělsko	1-2	Tvarijonaite
2004/05	31.7.2005	Zalaegerszeg	Rusko - Francie	2-2 b)	Arwedhal
2005/06	22.7.2006	Berne	Německo - Francie	3-0	Quintero
2006/07	29.7.2007	Reykjavik	Německo - Anglie	2-0	Savolainen
2007/08	19.7.2008	Tours	Itálie - Norsko	1-0	Dorcioman
2008/09	25.7.2009	Borisov	Švédsko - Anglie	0-2	Albon
2009/10	5.6.2010	Skopje	Francie - Anglie	2-1	Radzik
2010/11	11.6.2011	Imola	Norsko - Německo	1-8	Braz Bastos
2001/12	14.7.2012	Antalya	Švédsko - Španělsko	1-0	Frappart
2012/13	31.8.2013	Llanelli	Anglie - Francie	0-2	Mularczyk

V roce 2007 se pod záštitou UEFA rodí nová soutěžní skupina hráček do sedmnácti let. Naše reprezentační družstvo se těchto klání účastní od samého založení soutěže.

Tabulka č. 11. Mistrovství Evropy U-17

Rok	Datum	Místo	Týmy ve finále	Výsledek	Rozhodčí
2007/08	23.5.2008	Nyon	Francie - Německo	0-3	Daly
2008/09	25.6.2009	Nyon	Španělsko - Německo	0-7	Kulcsar
2009/10	26.6.2010	Nyon	Španělsko - Irsko	0-0	Pustovoitova
2010/11	31.7.2011	Nyon	Španělsko - Francie	1-0	Ghisletta
2011/12	29.6.2012	Nyon	Francie - Německo	1-1 b)	Fearn
2012/13	28.6.2013	Nyon	Polsko - Švédsko	1-0	Budimir

5.4.4 Mistrovství světa

Po dlouholetém lobování ženských fotbalových asociací byl v roce 1991 založen Světový pohár žen FIFA. I když je v některých utkáních zřejmý velký rozdíl, kdy například Švédky rozdrtily Japonky 8:0, stává se tento šampionát velmi úspěšným a prokázal, že má ženský fotbal mnoho příznivců a velký potenciál.

Na Mistrovství světa se nominuje čtyři až šest nejlepších týmů z mistrovství Evropy v daném cyklu a přibudou další týmy ze zbytku světa. Zaleží na podmínkách FIFA, kolik nominují týmů, každý rok je to jiný počet. Týmy postupují dle kritérií úspěchu a dle koeficientu postupují z celého světa. Systém není stabilní, každou soutěž se mění, jelikož počty týmů narůstají.

Z postupových podmínek je tedy jasné, že se český reprezentační tým nemohl probíjet do tohoto nejdůležitějšího mezinárodního turnaje ve fotbale žen, který je pořádán od roku 1991 (Žovinec, 2014).

1991 Čína

Finále USA-Norsko 2:1

Čína, Tchajwan, Itálie a Dánsko byly ve čtvrtfinále vyřazené a v semifinále se tak sešly USA, Norsko, Švédsko a Německo. Finále mezi USA a Norskem sledovalo asi 65 000 diváků. Brankou Michelle Akers v 87. minutě vítězí tým USA.

1995 Švédsko

Finále Norsko-Německo 2:0

Turnaj začal šokující výhrou začátečnického týmu Brazílie nad Švédskem. Následovalo 25 utkání, kde pak Brazílie podlehla Německu 1:6, které pak porazilo i Švédky 3:2. USA remizovalo s Čínou 3:3. Norsko, které ve své skupině nastřílelo 17 branek, překonalo Kanadu, Anglii a Nigérii, aby pak v semifinále prohrálo s USA. Švédka Ingrid Jonsson se stává první ženskou rozhodčí ve finále FIFA, kde si Norsko dvěma trefami zajistilo světovou korunu.

1999 USA

Finále USA-Čína 5:4 (na penalty)

Světový pohár měl v tomto roce účast šestnácti týmů s odehranými třiceti dvěma utkáními. Nigérie se stala první africkou zemí, která se dostala do čtvrtfinále, kde v prodloužení podlehla těsně s týmem Brazílie. USA se poradilo s velmi silným týmem Německa a Brazílie. Čína se do finále dostala velmi hladce a to výhrou nad Norskem 5:0. Ve velmi napínavém finále pak rozhodovaly penalty. Brankářka Briana Scurry chytila pokutový kop Ying Liu a zajistila tak vítězství 5:4.

2003 USA

Finále Německo-Švédsko 2:1

Kvůli epidemii SARS se světový pohár koná v USA, nikoliv již podruhé v původně plánované Číně. I když byla pořádajícím týmem USA, do finále se tentokrát přes velmi silné Němky neprosadila. V krásném finále Německo: Švédsko pak zlatý gól vstřelila náhradnice Nia Kuenzerová a zajistila tak Německu první Světový pohár žen.

2007 Čína

Finále Německo-Brazílie 2:0

Turnaj začíná rekordní výhrou Německa nad Argentinou 11:0 ve skupině A. V celém turnaji hráčky Německy nedostaly ani jeden gól. Ve skupině D rozdrtila Brazílie Nový Zéland 5:0 a Čínu 4:0. Tyto dva týmy se spolu s Norskem a USA probojovaly ze svých skupin do semifinále, kde Brazílie překvapila svým vítězstvím nad USA 4:0. Sahrály tak s Německem finálové utkání, kde Němky potvrdily své prvenství z předchozího ročníku.

2011 Německo

Finále Japonsko-USA 5:3 (na penalty)

Turnaj se konal na rozhraní června a července za účasti šestnácti týmu rozdělených do čtyř skupin. Německo neobhájilo své poslední vítězství, protože ve čtvrtfinále podlehly pozdějším vítěžkám Japonsku. Všechny čtvrtfinálové zápasy skončily remízou a u dvou ze tří rozhodovaly penaltové rozstřely. Semifinálové boje měly také stejné výsledky Japonsko-Švédsko i USA-Francie 3:1. Finálový zápas byl opravdu dramatický, kdy po prodloužení a penaltových

rozstřelech prokázaly chladnější hlavy Japonky a proměnily tři penalty, oproti jedné na straně USA 2:2 (3:1) (Haniaková, 2014).

Tabulka č. 12. Mistrovství světa ve výsledcích

Rok	Místo	Finále	Počet týmů / zápasů	Nejvíce gólů
1991	Čína	Německo - USA (1-2)	12 / 26	Akers-USA-10
1995	Švédsko	Německo - Norsko (0-2)	12 / 26	Aarones-Nor-6
1999	USA	USA - Čína (0-0, pen. 5-4)	16 / 32	Sissi-Bra-7
2003	USA	Německo - Švédsko (2-1)	16 / 32	Prinz-Něm-7
2007	Čína	Německo - Brazílie (2-0)	16 / 32	Marta-Bra-7
2011	Německo	Japonsko - USA (2-2, pen 3:1)	16 / 32	Sawa-Jap-5

5.4.5 Olympijské hry

Ženský fotbal se po mnohaletém lobování ženských fotbalových asociací konečně účastní olympijských her v Atlantě 1996. Jelikož nebyl čas na kvalifikační soutěže, bylo pozváno osm nejlepších týmů ze Světového poháru žen 1995 s výjimkou Anglie. Ve finále Čína poráží USA 2:1. Návštěvnost 76 481 diváků tak stanoví nový světový rekord v účasti diváků u ženské sportovní disciplíny.

Pět nejsilnějších zemí ženského fotbalu od té doby získávají medaile mezi sebou. Jde o týmy USA, Německa, Norska, Číny a Brazílie. Kvalifikační systém byl vyřešen tak, aby zajistil účast na olympiádě zástupkyně Asie, Afriky i Oceánie.

Německý tým, který dominuje Světovému poháru, se na Olympijských hrách nedokáže prosadit do finálových klání. Naopak USA se stává výhercem hned dvou Olympijských pohárů (Hanke, 2014).

Postup na Olympijské hry je dle následujících pravidel: dle výsledků na Euru se první čtyři týmy nominují na Olympijské hry. Na těchto hrách hraje osm týmů, zbylá nominace pochází z Mistrovství světa. Olympijský turnaj se stále vyvíjí, takže se mění i podmínky nominace. Každý rok je tedy počet soupeřících jiný.

Stejně jako na mistrovství světa se zatím náš tým nedostal ani do nominace na Olympijské hry (Žovinec, 2014).

Tabulka č. 13. Olympijské hry ve výsledcích

Rok	Místo	Finále	Počet týmů, zápasů	Nejvíce gólů
1996	Atlanta	Čína – USA (1-2)	T 8, Z 16	Médalen / Nor /4
2000	Sydney	Norsko – USA (3-2) n.č.	T 8, Z 16	Sun Wen /Čína/4
2004	Atény	USA – Brazílie (2-1) n.č.	T 10, Z 20	Cristiane/ Bra / 5 Prinz / Něm / 5
2008	Peking	Brazílie – USA (0-1) n.č.	T 12, Z 22	Cristiane/Bra/5

5.5 Osobnosti ženské kopané

Ženský fotbal by v roce 2014 oslavil 80. let svého trvání, nebudeme-li počítat přetržku v podobě války. Největší osobností v začátcích je paní Libuše Drahovzalová, nezachovaly se však dostupné informace o její osobě, pouze se v bakalářské práci dočteme, na jakých postech jako funkcionář působila. Zasadila se o to, že se v roce 1934 založil první fotbalový tým. Hráčky byly nuceny hrát s týmy ze zahraničí, jelikož tu neměly žádné soupeře. Byla zapálenou hráčkou a snažila se prosadit ženský fotbal mezi mužskými funkcionáři.

Další skvělou hráčkou byla Jaroslava Rinnerová-Poláčková, která jako první fotbalistka v historii Československé republiky odešla hrát do zahraničí profesionální fotbal. Aby si mohla splnit svůj sen, musela se i vdát. Nyní působí v pražské Slavii.

Její spoluhráčka Eva Haniaková působila téměř celou hráčskou kariéru v klubu Slavia Praha, nyní však působí u největšího rivala Sparty Praha. 1.4.2014 získala nejvyšší možné ocenění Václava Jíry, jako první žena v historii ženské kopané.

Pavλίna Nováková-Ščasná hrála v několika zahraničních klubech. Byla velmi známou hráčkou a myslím, že díky ní se o ženském fotbale hovořilo více než dříve.

Za další významnou osobnost ženského fotbalu můžeme považovat Dagmar Damkovou. Dokázala se prosadit mezi ženami jako prvními rozhodčí v nejvyšší mužské lize. Odtam byl už jen malý krůček do Řídící fotbalové komise, jejíž je momentálně předsedkyní.

Ke každému kolektivnímu sportu patří neodmyslitelně i trenéři. Dušan Žovinec působí u ženského fotbalu již více než 26. let. Je trenérem a manažerem pražské Sparty a zároveň i české reprezentace.

5.5.1 Eva Haniaková

Eva Haniaková je bývalou fotbalistkou, reprezentantkou Československé republiky a nyní působí jako trenérka. V letech 1969 – 2009 hrála za Slavii Praha, stala se tak 12x mistryní republiky a vítězkou třinácti ročníků O Srdce MS. V letech 2000 – 2009 se přesunula do Rakouska a působila v týmu Heidenreichstein, kde je doživotní kapitánkou a 2x si zahrála ve finále rakouského poháru. Kariéru ukončila v letech 2009 – 2010 v týmu Liteň.

Od roku 1970 reprezentovala naši republiku v nejméně dvaceti pěti utkání. Byla členkou reprezentačního výběru, odehrála mezistátní neoficiální zápasy na turnajích v Dánsku a Itálii. Stala se kapitánkou reprezentace, 3x hrála v kvalifikaci na ME a díky tomu byla přítomna zatím největšímu reprezentačnímu úspěchu – postupu do čtvrtfinále. V roce 1988 se účastnila na neoficiálním MS ve fotbale žen v Číně.

Dlouhodobě se věnuje i trenérské kariéře, začíná s licenci trenéra IV. třídy, posouvá se přes trenérské licence B, A až k profi trenérské licenci mládeže. Působila jako trenérka žáků v Heřmanicích, ve Kbelích, v Satalicích působí i u dorostu. Od roku 2002 je trenérkou žákyň v AC Sparta Praha, pod jejím vedením se tým stává 6x mistrem ČR své kategorie. Zároveň s působností u žákyň v AC Sparta je asistentkou u reprezentace žen „A“ s Dušanem Žovincem, asistentka U-17, hlavní trenérka U-15, U-17.

Nejen Eva Haniaková, ale celá její rodina aktivně působí u týmu Spartak Kbely, kde i bydlí. Oba synové Martin i Tomáš hrají 2. ligu v Čáslavi, druhý jmenovaný je zde i sportovním ředitelem (Haniaková, 2014).

5.5.2 Dagmar Damková

Dagmar Damková narozena 29.12.1974 v Plzni, je bývalá česká a bundesligová fotbalová hráčka, rozhodčí a v současnosti i funkcionářkou.

Kopanou hrála aktivně už od čtrnácti let, ve věku 24 let se rozhodla pro dráhu fotbalové rozhodčí. Stala se tak první ženou, která pískala nejvyšší českou mužskou fotbalovou soutěž. Její první zápas byl v říjnu roku 2003 duel mezi Libercem a Českými Budějovicemi. V srpnu 2007 se zúčastnila Mistrovství světa žen v Číně, kde řídila semifinálový zápas mezi Norskem a Německem. Na Letních olympijských hrách v letech 2004 a 2008 působila jako mezinárodní rozhodčí ženského fotbalového turnaje, kde soudcovala finále (2008). Za svoji kariéru soudcovala 101 mezinárodních a 45 českých utkání.

V roce 2011 končí kariéru rozhodčí, protože se jako první žena stává členkou komise rozhodčích UEFA. Nemůže tedy dále jako rozhodčí působit. Téhož roku v září byla jmenována předsedkyní ústřední komise rozhodčích FA ČR. 8.6.2013 byla na valné hromadě FA ČR zvolena předsedkyní Řídící komise pro Čechy, patří sem dohled nad Českou fotbalovou ligu a divize hrané v Čechách. Stává se tedy první ženou, která získala takový post (Damková, 2014).

5.5.3 Dušan Žovinec

Dušan Žovinec je dlouholetým trenérem české reprezentace a Sparty Praha. K fotbalu se dostal již v sedmi letech a během své kariéry, která trvala 16 let, hrál v několika týmech Tempo Praha, Braník, Dukla Prešov a před vojnou i v Rakovníku. Jako trenér Sparty působí už od roku 1988. Jako první trenér v naší republice je jeho jediným zaměstnáním fotbal, stal se tak prvním profesionálem v rámci ženské kopané v ČR. Ve Spartě působí bez přetržky od roku 1988, v reprezentaci stejně tak, pouze s roční přetržkou. Stalo se tak v roce 2001, kdy reprezentaci převzal Pavel Trávník. Tento muž však nakonec dal přednost mužskému fotbalu, proto se Dušan Žovinec k působení u české reprezentace vrátil. K české reprezentaci se dostal vlastně náhodou, v roce 1988 se přišel podívat na svého bývalého trenéra, který zrovna v reprezentaci

působil (Novotný). Jelikož se stávajícím trenérem nebyli spokojeni, oslovili jeho, který nedávno téměř ve třiceti letech ukončil svoji aktivní hráčskou kariéru.

Je velmi zapáleným stoupencem ženského fotbalu, za dobu svého působení se neustále zasazuje o zlepšení podmínek pro ženský fotbal. Je přesvědčen, že by se měl zlepšit tréninkový proces a práce v klubech by se měla odvíjet na profesionálnější bázi. Svaz, a někdy i samotné kluby, momentálně nedokáží vytvořit podmínky pro trenéry a hráčky, úroveň klubů tedy klesá. Tvrdí, že to není jen otázkou peněz, ale i chtěním ostatních. Za jeho kariéru u reprezentačního týmu se podařilo dvakrát postoupit do baráže na ME.

Stal se členem pracovní skupiny trenérů při UEFA, kde diskutovali vše ohledně mistrovství: plánované termíny, byl u zrodu myšlenek na Ligu mistrů, ME pro týmy U-17 a U-19. Zároveň se podílel na vzniku juniorských reprezentačních týmů při fotbalové asociaci a jejich přihlášení do evropských soutěží.

I díky tomu, že funguje ve Spartě již více než dvě desetiletí, se mu podařilo vybudovat úsek ženského fotbalu v rámci akciové společnosti Sparta. V letech 2011-2012 působil jako ředitel logistiky na FAČRu, jednalo se o vysokou manažerskou funkci, díky které získal mnoho kontaktů, rozšířil si obzory a to vše využívá i v dalším působení u ženského fotbalu.

Je přesvědčen, že by řídicí složky měly aktivněji reagovat na rostoucí členskou základnu. Rostou počty hráček, klubů, proto by se měla rychleji vyvíjet organizační struktura na Moravě i v Čechách. Také v reprezentaci by měla být lepší návaznost postupu mladších hráček do vyšších věkových i výkonnostních kategorií. Hráčky tak budou systematicky připravovány na reprezentaci naší republiky.

Ženský fotbal v České republice je jeho život, zasvětil mu již 30 let. Rád by se dočkal finále Eura, uvítal by, kdyby se naše republika stala jeho pořadatelem. Zasazuje se o nový marketingový pohled, o profesionalizaci ženského fotbalu, chce vytvořit dobré podmínky pro zahraniční posily například z Balkánu, Polska nebo Rumunska (Žovinec, 2014).

5.5.4 Pavlína Nováková-Ščasná

3.4.1982, její otec Zdeněk Ščasný působil v roce 1991 jako trenér kyperského klubu Anagennisis Derynia. Pavlína tak díky tomu u tohoto klubu s fotbalem začala. Poté se v roce 1992 přesunula do chlapeckého mládežnického týmu SK Roudnice nad Labem. Poté dostala příležitost hrát za pražskou Spartu, kdy se od roku 1996 vypracovávala v nejlepší hráčku ligy. Díky tomu se dostala do německého FC Bayern Mnichov, kde se po půl roce stala i zástupkyní kapitánky. V roce 2003 si vyzkoušela americkou profesionální ligu (Philadelphia Charge), která však ukončila svoji působnost a v roce 2004 již byla zpět v Bayernu. Od roku 2006 působila ve Švédské lize (Örebro a Malmö). Profesionální fotbalovou kariéru ukončila v roce 2011 během angažmá v americkém Boston Breakers.

V české reprezentaci působila v letech 1998-2008 současně v U19 a týmu A, dohromady odehrála 66 utkání a vsítla 33 gólů. Nyní je šťastnou maminkou, fotbalu však zůstává věrná alespoň v projektech spojené se svazem (Nováková-Ščasná, 2014).

5.5.5 Jaroslava Rinnerová-Poláčková

S fotbalem začínala jako mnoho děvčat v dětství, kde hrávala s chlapci. Nejdříve působila v pražské Slavii od roku 1970 do roku 1983, s kterou získala 12 titulů mistra republiky a mnohokrát vyhrála Srdce MS. Poté přešla k největšímu rivalovi Spartě Praha na dva roky v roce 1983-1985. Byla první profesionální hráčkou, která odešla hrát fotbal do zahraničí. V roce 1985 po své svatbě s Italem Georgem Rinnerem (pokud by se nevdala, nebyl by odchod ze socialistické země možný) přestupuje do AC Milan, ve kterém působí pět let. V letech 1990-1992 se vrací do svého mateřského klubu Slavia Praha a zároveň v letech 1972-1985 působí v reprezentačním týmu.

Může se chlubit neuvěřitelnými sportovními úspěchy. Stala se mistryní ligy za SK Slavia Praha v letech 1970/71, 1971/72, 1972/73, 1973/74, 1974/75, 1977/78, 1978/79, 1982/83, také za AC Sparta Praha v letech 1983/84, 1984/85

a nakonec i vicemistryní Itálie v letech 1986/87 a 1987/88. Mistryní ligy za SK Slavia Praha se stala i ve funkci manažerky v letech 2002/03, 2003/04.

Je přesvědčena, že českému ženskému fotbalu ujel několikrát vlak. Nejprve v sedmdesátých letech, když jsme nedokázali rychle zareagovat na vývoj v ženské kopané vůči světu a podruhé v letech devadesátých, kdy se společnost soustředila na kumulaci majetků.

Nyní působí jako manažerka u ženského týmu SK Slavia Praha (Rinnerová-Poláčková, 2014).

6 ZÁVĚR

Základním cílem této diplomové práce bylo zmapování historie ženské kopané v naší republice od jejich počátků až do současnosti z dostupných publikovaných i nepublikovaných materiálů. Díky výběru tohoto tématu jsem se potkala se zajímavými lidmi a nahlédla jsem do spousty podkladů, které nejsou lidem běžně k dispozici. Krásnou pokladnicí historie ženského fotbalu jsou zdroje poskytnuté panem Zdeňkem Hankem, který tyto informace získal přímo od paní Drahovzalové. Již desítky let sbírá různé střípky a já doufám, že se mi povedlo použít ty nejzajímavější a nejvíce vypovídající o stavu ženského fotbalu v naší republice.

Narazila jsem však bohužel na informační bariéru, která mne velice zklamala. Média se ženskému fotbalu bohužel nikdy příliš nevěnovala a nebyla vydána ani žádná kniha, která by historii mapovala. Dílčími cíly bylo chronologické zmapování dostupných materiálů s využitím vzpomínek a zkušeností lidí pohybujících se v ženském fotbale již desítky let, zároveň také provést osobní rozhovory s těmito lidmi.

Věřím, že moje práce bude inspirací pro ty, kteří se tímto tématem budou zabývat po mně. Je hezké vidět, že se v posledních letech náhled na ženský fotbal mění. Doufám, že svojí prací oslovila lidi, kteří se zabývají ženským fotbalem a může také přispět k větší sebereflexi hráček a všech, kteří jsou v ženském fotbale zainteresovaní. Chtěla bych touto prací podnítit větší zájem o systematickou pozornost ženského fotbalu.

7 SOUHRN

Vývoj českého ženského fotbalu nelze studovat izolovaně od vývoje fotbalu jako takového ve světě. Ženský fotbal se začal rozvíjet s koncem I.světové války. Ve třicátých letech již můžeme mluvit o stálém družstvu, které ale doma nemělo soupeřky, muselo se proto obrátit do zahraničí. Vlastně se tak historie českého ženského fotbalu téměř od svého začátku dotýká mezinárodního ženského fotbalu.

Nadějný rozvoj byl přerušen II. světovou válkou. Po jejím skončení hráčky navázaly na předchozí dění. Zlom však nastal až s vyhlášením turnaje O srdce Mladého světa. V souvislosti s ním došlo k rozvoji vzniků ženských fotbalových družstev, ale i tvorbě a vývoji řídicích orgánů. Také rostla kvalita ženského fotbalu, což se projevilo jednak profesionalizací některých týmů, jednak i uplatněním některých hráček v zahraničních soutěžích.

Společenské změny v roce 1989 znamenaly konec soutěže O srdce Mladého světa a rozpad Československa hluboce zasáhl do ženského fotbalového dění. Bylo třeba vybudovat nové soutěže, tentokrát značně rozvětvené podle věkové struktury hráček.

Česká ženská fotbalová reprezentace se zatím ve velkých turnajích, jako je Mistrovství Evropy, Mistrovství světa nebo Olympijské hry, výrazně neprosadila. Své místo ale ve světovém – nejen ženském – fotbalovém dění našly některé domácí fotbalové osobnosti.

Český ženský fotbal tedy má před sebou jasné cíle, ale má i síly k dalšímu rozvoji.

8 SUMMARY

Development of Czech women's football cannot be studied in isolation from the development of football as such in the world. Women's football began to develop by the end of the First World War. In the thirties, we can start talking about permanent team. However the team did not have rivals at home country so they have to turn to foreign countries. In fact, from its start, the history of Czech women's football goes hand in hand with the international women's football.

A promising development was interrupted by World War II. After the end of the war, the players build on previous events. The turning point, however, came up with the announcement of the tournament called The Hearts of Young world. In connection with this tournament, not only the women's football teams have developed, but also the governing bodies were created and developed. Also the quality of women's football has increased, which resulted in the professionalisation of some teams and also in a chance for some female's players to take part in international competitions.

Social changes in 1989 meant the end of The Hearts of Young world tournament and the disintegration of Czechoslovakia deeply affected the female football events. It was necessary to build a new contest, this time extensively categorised by the age of the players.

Czech women's national football team still hasn't significantly succeeded in big tournaments like the European Championships, World Championships or Olympic Games. However in the worldwide - not only women's - football events found its place some Czech football personalities.

Czech women's football therefore faces a clear objective, but also has the strength to develop.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

- Bahenská, M. (2005). *Počátky emancipace v Čechách: dívčí vzdělání a ženské spolky v Praze v 19. století*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Bartoš, J. (1999). *Úvod do metodiky historického bádání a nauky o pramenech*. Olomouc: Polygrafické středisko VUP Olomouc.
- Bedřich, L. (2006). *FOTBAL rituální hra moderní doby*. Brno: Masarykova univerzita.
- Fédération Internationale de Football Association (2006). *Frauenfussball Entwicklung des Spils*, Zürich: RVA Druck und Medien.
- Fédération Internationale de Football Association (2011). *Women's Football Today, Information and statistics on women's football form the member associations of FIFA*, Altstätten: rva Druck und Medien AG.
- Frömel, K. (1998). *Kompendium psaní a publikování v Kinantropologii*. Olomouc: UP.
- Gifford, C. (2010). *Fotbalový průvodce*. Praha: Svojtka & Co.
- Goff, L., Je. (2005). *Kultura středověké Evropy*, Praha: Vyšehrad.
- Hornby, H. (2003). *Fotbal*. Praha: Fortuna Print.
- Jeřábek, L (1991). *Československý fotbal v číslech a faktech*. Praha: Olympia.
- Macho, M. (2006). *Zlatá kniha fotbalu: historie a současnost nejoblíbenější hry na světě*, Praha: XYZ.
- Macho, M. (2009). *Zlatá kniha fotbalu: dějiny světového fotbalu ve faktech, názorech a obrazech*, Praha: XYZ.
- Pávková, J., Hájek, B., Hofbauer, B., Hrdličková, V. & Pavlíková, A. (2001). *Pedagogika volného času*. Praha: Portál.
- Pokluda, Z. (2013). *Baťa v kostce*, Zlín: Kniha Zlín.
- Rohr, B., Günter, S. (2006). *Fotbal - velký lexikon*. Praha: Grada Publishing.
- Zelenková, K. (2008). *Historie ženského fotbalu aneb boj o rovnoprávnost i ve sportu*, Retrieved 12. 3. 2014 from the Word Wide Web: <http://www.premierleague.cz/aktualne/zajimavosti-historie/historie-zenskeho-fotbalu-aneb-boj-o-rovnopravnost-i-ve-sportu/?aktualitaId=3058>.

ORÁLNÍ HISTOROGRAFIE

Osobní materiály a rozhovor se Zdeňkem Hankem, Brno, 20.1.2014 – bývalý člen fotbalové komise žen a trenér několika ženských klubů.

Osobní materiály a rozhovor s Dušanem Žovincem, Praha, 3.3.2014 – trenér ženské reprezentace a Sparty Praha.

Osobní materiály a rozhovor s Evou Haniakovou, Praha, 3.4.2014 – bývalá fotbalová hráčka a aktivní trenérka.

Rozhovor s Dagmar Damkovou, Brno, 17.3.2014 – předsedkyně komise rozhodčích.

Rozhovor s Jaroslavou Rinnerovou-Poláčkovou, Brno, 24.3.2014 – manažerka ženského fotbalu ve Slavia Praha.

Rozhovor s Pavlínou Novákovou-Ščasnou, Brno, 17.3.2014 – bývalá reprezentační hráčka.

10 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1. Členská základna ženského fotbalu v ČR	15
Tabulka č. 2. Počet mezinárodních zápasů ženské reprezentace	15
Tabulka č. 3. Počet fotbalových klubů v ČR.....	15
Tabulka č. 4. Počet registrovaných fotbalistek v ČR	15
Tabulka č. 5. Přehled mezistátních utkání v letech 1985 – 1990.....	22
Tabulka č. 6. Aktuální tabulka 1. ligy nejlepších týmů v ČR k 29.3.2014	32
Tabulka č. 7. Aktuální tabulka k 29.3.2014 divize Čechy	33
Tabulka č. 8. Aktuální tabulka k 29.3.2014 divize Morava	33
Tabulka č. 9. Mistrovství Evropy žen.....	36
Tabulka č. 10. Mistrovství Evropy U-19.....	37
Tabulka č. 11. Mistrovství Evropy U-17	37
Tabulka č. 12. Mistrovství světa ve výsledcích.....	40
Tabulka č. 13. Olympijské hry ve výsledcích.....	41

11 SEZNAM PŘÍLOH

11.1 Rozhovor s Dagmar Damkovou:

1. Proč jste se rozhodla zrovna pro fotbal a kdy to bylo?

Od malička jsem "lítala" s klukama po hřišti, hrála vše možné, a když jsem ve 14 viděla v novinách inzerát, že hledají dívky do fotbalového družstva, tak jsem neváhala a přišla na nábor. Takže už je tomu dávno :-))

2. Byla jste sama aktivní hráčkou?

Hrála jsem 2. ligu, 1. ligu a v Německu 2. bundesligu.

3. Co si myslíte, že ženskému fotbalu chybí?

Především lidi. Je spousta těch, kteří jen mluví a nastavují ruce, ale málo těch, kteří i za málo jsou ochotni dělat. Potom lepší vnímání veřejnosti. Ženský fotbal je pořád brán jako tvrdý sport, přitom např. do házené má hooooodně daleko a hráčky jsou vnímány tak trochu jako "mužatky", přitom to jsou kolikrát moc pěkné holky. Ale to se snad už mění k lepšímu!

4. Zasteskne se Vám někdy po aktivním rozhodcování

Věřte, že ani moc ne. Je to zřejmě tím, že jsem opravdu hodně vytížená a nemám čas o tom přemýšlet a navíc dělám to, co mě baví a čemu snad i rozumím :-))

5. Jaký je Váš oblíbený klub a hráč?

Nemám ani oblíbený klub, ani hráče. Mám rada pěkný fotbal, který Vám jednou nabídne Bayern, podruhé Barcelona, potřetí někdo jiný...Hráči jsou jiní na hřišti a jiní mimo hřiště. Pokud se s nimi dá komunikovat, tak je to dobré:-)

6. Jak vidíte svoji pozici ve sportu i ve společnosti?

Ve sportu jsem maximálně spokojená. Jako rozhodčí jsem dosáhla snad všeho, co se dá a v současné době dosáhnout a snažím se vše získané předávat dál a uplatňovat v českém fotbale/ rozhodcovství.

7. Jak vnímáte svoji návaznost na předchozí generace (tedy historickou kontinuitu)?

Vím, že přede mnou tady byly asi 2,3 ženy rozhodčí, které ale působily maximálně v krajském přeboru a tak spousta lidí vnímá rozhodčí ženy " od Damkové". A tak i dnes, když přijdou nové dívky, hodně z nich má touhu být jako " Damková " :-) A to je dobře.

8. Jak vnímáte rozdíly mezi ženským a mužským fotbalem?

Rozdíly vždy byly a budou neb ženy a muži jsou úplně jiní - ať už hovoříme o síle či rychlosti. Taktické věci a chytrost či fotbalový um už si tolik vzdálený není.

V mužském fotbale když odpískáte něco špatně, tak Vám to dají hráči pořádně poznat, kdežto ženy to většinou akceptují a skoro se nehádají, to je hodně velký rozdíl.

9. Jak se vůbec cítíte mezi chlapy - jako rozhodčí i jako činovnice?

Musím říct, že se mi to líbí a věřím, že tím, že jsem něco dokázala, mám snad i respekt. Samozřejmě ne od všech, takto naivní zase nejsem!!!!!!

Jsem úspěšná žena v mužském světě a to někteří těžce nesou. Ale to je jejich problém. Ti, co jsou v pohodě vědí, že vše co dělám, dělám z dobrého úmyslu a chci něco zlepšit. Já už nikomu nechci a snad ani nepotřebuji dokazovat

10. Jak vidíte perspektivy dívčí soutěže, celostátní ligu....?

Jak jsem již psala na začátku, vše je o lidech.... Máme 1. celostátní ligu žen, stejně jako dorostenek a mně by se líbilo, mít i 2. ligu celostátní. Podle mě by to byl určitě sportovní přínos, ale většina těchto klubů by asi měla problém finanční.

11.2 Rozhovor s Pavlínou Novákovou-Ščasnou:

1. Hrála jste za Česko, Německo, Švédsko i Ameriku. Nabízí se tak otázky ke srovnávání. **Jak vnímáte rozdíl v podpoře ženského fotbalu v jednotlivých zemích? Ať už finanční nebo funkcionářský.**

hrála jsem ve 3 zemích - USA, Německo, Švédsko. Podpora je v zahraničí mnohonásobně vyšší, nyní se to však začíná zlepšovat. Jmenované tři státy patří ke špičkám v ženském fotbale. Liga je však nejpodporovanější v USA, mají ovšem problém, že je USA velké, pro přesuny na zápasy se musí líta a tím pádem se liga velice prodražuje. Ligy v USA jsou plně profesionální, ale nemají velkou životnost. Spíše se tedy hrají poloprofesionální ligy. V Německu a Švédsku je liga tradičnější, hraje se i Champions league. Tradiční cesta stálých klubů je mi blíží a tyto dva týmy mají stabilnější podporu.

2. Co diváci, která země má v tomto ohledu nejširší podporu?

Největší sledovanost je v USA, je to dáno tím, že je zde mnoho obyvatel a mají také velký marketing. Hrála jsem i před 10-tis diváky. Divácká sledovanost byla velká kvůli ikonám ženského fotbalu, jednou z nich byla Mia Hamm (Američanka), ta hodně táhla diváky. Pak Marta, technicky skvělá, Jihoameričanka. Marta působila i ve Švédské lize, my se však spoluhráčky mījely. Švédsko a Německo je v tomto pohledu podobné, ale ve Švédsku chodilo na ligu přeci jen více lidí, na reprezentaci zase více táhlo Německo. Ve Švédsku se každý týden vysílaly i televizní. Myslím, že to je hlavní rozdíl vůči České republice. Ve Švédsku je propagace rozvinutější. Musím konstatovat, že se před mnoha lidmi hraje lépe, člověka to vybudí. Každá akce je odměněna potleskem, ve Švédsku skvěle povzbuzovali, i když se nedařilo. Člověk vnímá i to, že je to přímý přenos, podvědomí hraje určitou roli, člověk tam nechá mnohem víc. Ne že bych ale jinak hrávala s menším nadšením :)

3. Měla jste svého agenta?

NE, neměla. Vystudovala jsem v Německu sportovní marketing, jednání mě tedy velice zajímalo, bavilo mě dojednat. V té době jich ani moc nebylo.

Jen na začátku kdy jsem šla do Bayernu v 19, pomáhali a ovlivňovali mě rodiče. Neměla jsem ještě takové zkušenosti, jsem jim za to moc vděčná, vždy mě podporovali.

4. Jaký je rozdíl, když se profi fotbalu věnuje muž - žena? (Spíše finanční stránka - přestupy, odměňování, zázemí týmu...)

Rozdíl je obrovský, cifry nechce ani přepočítávat, nedokážu si to vlastně ani představit. To je jako srovnávat klasický příjem v ČR s podnikatelem v Německu. Jediný sport, kde se to u žen přibližuje mužům je snad asi tenis. Na to, že jsem vlastně patřila mezi světovou špičku, tak jsem na tom dnes tak, že jsem si něco našetřila, v tu dobu jsem z těch peněz dobře žila. Ale není to tak, že bych už nemusela pracovat. Není to jak u chlapů, kteří zajistí i rodinu na několik generací. Nestěžuji si, jsem nadšená, čeho jsem dosáhla, kolik jsem si vydělala fotbalem. Naučila jsem se jazyky, poznala svět. Když se vrátím k tomu srovnání, na ženský fotbal chodí míň lidí, jak na chlapy a o tom to také je. Je to marketing - reklama, proto platy nejdou srovnávat. Chlapi si to určitě zaslouží, za to, co dokáží. Ve Švédsku jsem dělala i v klubovém marketingu, bylo to propracované. Snažili se přilákat lidi. Také dresy jsme měly unikátní, sponzoroval nás výjimečný sponzor - Pro touch - Intersport, nedělali nikdy pro fotbalisty, ale pro nás udělali designové dresy. Podporovali také Jihoafrickou republiku. Jezdili jsme tam na soustředění, posílali podporu, nejen finanční, ale i oblečení, kopačky...

5. Jaký post na hřišti hrajete nejraději? (nezáleží na tom, který post jste hrávala)

Začínala jsem na přední záložnici, ale až jsem přičichla k útoku, nejraději jsem hrála podhrot (při sestavení 4-4-2) jsem hrála "tu druhou", která nahrávala "té první". Připravovala jsem šance, nebyla jsem typický střelec.

6. Jak jste se domlouvala v cizích zemích? Kolik jazyků umíte?

Umím německy, švédsky, anglicky, česky, základy řečtiny, teď už teda pasivně. Vždy jsem se naučila jazyk dané země. Pro kabinu je to moc důležité, abyste si rozuměla s hráčkami. Ve Švédsku mluvila trenérka dost anglicky. Švédové velice oceňovali, že jsem se jejich jazyk naučila poměrně rychle. Už další půlrok jsem se domluvila. Po roce jsem se dokonce stala v Německu zástupkyní kapitána. To v Americe neřešili, brali to tak, že anglicky musí umět každý. A když to nějaká cizinka neuměla, musela se nějak přizpůsobit.

7. Jak jste trávila volný čas?

V Německu jsem studovala v Düseldorfu, dálkově, ve Švédsku jsem pak dodělávala poslední rok - byl to institut pro sport a turismus. U nás je to na bázi vyšší odborné školy. Fotbal toho času tolik "nesežere" :), je čas jít do města, na kafe. Trénink Martiny Sáblíkové je určitě náročnější. I mezi dvoufázovým tréninkem se dá čas vyplnit. Občas jsem se až nudila :). Hodně hráček studuje nebo pracuje, cizinky se tam tak trochu nudily. Tréninky se totiž pracujícím uzpůsobily. Jsem činorodý typ, nakupování mě moc nebavilo. Jsem šťastná teď, s malou, mám celý den spoustu činnosti :)

Cítila jsem, že můj život není úplně naplněný. Ve Švédsku jsem se proto zapojila do klubového marketingu, tam jsem se dost naučila a bavilo mě to.

8. Je-li v týmu více národností, jak to řeší trenér? Jakým jazykem se v týmu hovoří?

Jak jsem říkala, ve Švédsku mluvila trenérka dost anglicky, byli opravdu hodně ohleduplní, v USA je to angličtina, nic jiného. V německu mluvil trenér se silným bavorským přízvukem a byl problém mu rozumět. Já jsem se to učila rovnou s tím přízvukem rovnou, cizinky, které tam došly se znalostí němčiny s tím měly problémy.

9. Věnujete se fotbalu i nadále? (rekreačně, projekty...)

Momentálně jsem na mateřské, když jsem byla těhotná, oslovil mě fotbalový svaz, abych se stala mentorkou chlapců. Ale spolupráce nějak vyprchala. Jezdila jsem s nimi na akce, hlavně po čechách, ale třeba i do Mnichova. Taky stále sleduje ligu a chodím se dívat, taky proto že táta trénuje Teplice. S malou se chodí dívat i na tátu. Možná se k fotbalu vrátí, ale to uvidí, pokud nepřijde druhé dítě :)

10. Jaký je váš nejoblíbenější klub a hráč? (muž či žena)

Fandím většinou klubu, kde působí nejbližší, žiju ve fotbalové rodině, a proto jsem se naučila tíhnout k týmu, kde někdo působí. Nyní je taťka v Teplicích. Ale v zahraničí je to třeba Bayern Mnichov, dříve nehrávali moc líbivý fotbal, ale teď se dost vypracovali a nejde jim nefandit. Mám tam stále své kontakty, mám k nim vlastně největší vztah.

11.3 Rozhovor s Jaroslavou Rinnerovou-Polákovou

1. Kdy a jak jste s fotbalem začínala, proč zrovna fotbal?

Bydlela jsem na vesnici, takže jsem začínala hrát s klukama. Nehráli jsme žádnou soutěž, ale zato jsme ho hráli každý den.. Fotbal mě bavil. Respektive sport jako takový mě bavil, míčové hry obzvlášť. Fotbal byl nejvíc přístupný, může se hrát na každém plácku.. I když já měla fotbalové hřiště za naší zahradou..;)

2. Jak to bylo s vaším odchodem do zahraničí? (jaký tým, kdy, za jakých okolností)

Do zahraničního klubu jsem přestoupila v r.1985. Již dříve jsem dostala pár nabídek k odchodu, kdy si mě všimli na zahraničních zájezdech nebo na mezinárodních turnajích. Bohužel to však vzhledem k politické situaci u nás nebylo možné, mohla jsem přestup uskutečnit až po mé svatbě s italem Georgem Rinnerem. Vdala jsem se a přestoupila do klubu AC Milan. Stala jsem se tak první českou profesionální fotbalistkou.

3. Jaký je rozdíl mezi fotbalem tady a v zahraničí?

V té době mi už bylo jasné, že nám v Československu začíná ujíždět vlak, protože tam už byla v rozkvětu práce s malými fotbalistkami. V Itálii se to dívčími přípravkami jen hemžilo..Dalším rozdílem byly (a jsou) peníze v ženském fotbale. Kluby si mohly (a mohou) dovolit zaplatit cizinky, které tamní soutěž velmi zkvalitnily a obohatily. Dále byl (a je) rozdíl ve vnímání ženského fotbalu veřejností. Fotbal prostě není jen mužská záležitost, jak se to nosilo a stále nosí u nás.

4. Jak vidíte perspektivy ženské kopané?

Bohužel se v posledních 20 letech nepodařilo postoupit v žádné kategorii na závěrečný turnaj (ME,MS), což je podle mého názoru alfou a omegou pro rozvoj ženského fotbalu u nás (větší zájem sponzorů, větší informovanost veřejnosti, větší zájem o tento sport mezi malými dívkami atd.; šanci uspět mají mladší kategorie, kdy ten výkonnostní rozdíl není tak velký bohužel se u nás zaspala doba, všude jinde šel rozvoj ženského fotbalu dopředu- vznikaly nové další kluby, zvětšovala se členská základna, zkvalitňovaly se tréninkové procesy atd. Tady se nikdo o ženský fotbal nezajímal, nikdo ze svazu neřešil, že týmů nepřibývá, že se trénuje v počtu 8 lidí, mládežnické týmy nebyly vůbec, že reprezentace ČR nikam nepostoupila a přesto trenér stále zůstal u týmu, atd. Už se to zlepšilo, ale stále je ženský fotbal upozaděný (výsledky 1.(!) ligy nejsou ani v tištěných novinách, žádná zmínka v televizi, všichni to dělají téměř zadarmo..) Takže perspektiva? Snad se to bude jenom zlepšovat?! Je tu spousta talentovaných mladých fotbalistek. Doufám, že se jim podaří postoupit na nějakou větší akci a tím se odstartují lepší časy pro ženský fotbal u nás.

5. Myslíte, že ženskému fotbalu něco chybí?

Chybí mi tam bývalé fotbalistky, které u tohoto sportu zůstanou i po konci hráčské kariéry (trenérky, manažerky, vedoucí týmů atd). tak, jako je to jinde ve světě).

6. Jaká je nyní vaše role v ženském fotbale?

Manažerka ženského fotbalu v SK Slavia Praha.

7. Co byste v ženském fotbale změnila, kdybyste mohla?

Zvýšila bych z FAČR dotace na ženský fotbal, aby si oddíly mohly dovolit zaplatit kvalitní trenérky a trenéry, fyzioterapeuty, maséry, kvalitní zázemí pro tréninky i zápasy.

11.4 Archiv Zdeněk Hanke 2014

Dobový letáček – pozvánka na zápas DK 1936

**ÖSTERREICHISCHE
DAMENFUSSBALL-MEISTERSCHAFT
1936
ERSTMALIG AUSGETRAGEN IN WIEN**

KLUB	SPIELE	SIEGE	UNTERSCHIED	TRESCHER LÄGER	GOAL		PUNKTE	STELLE
					FÜR	GEGEN		
AUSTRIA	16	14	1	1	89	7	29	I.
WIEN	16	12	4	-	58	4	28	II.
VINDOBONA	16	10	4	2	53	13	24	III.
BRIGITTA	16	8	2	6	28	20	18	IV.
TEMPO	16	5	4	7	26	36	14	V.
RAPID	16	7	-	9	22	38	14	VI.
AUSTRIA I.B.	16	2	2	12	9	72	6	VII.
VIENNA	16	2	2	12	6	62	6	VIII.
VIENNA I.B.	16	2	1	13	18	57	5	IX.

TORSCHÜTZERLISTE		
LAUFERBACH	AUSTRIA	29
KÄTNER	AUSTRIA	27
REDL	WIEN	27
HAINZLMAIR	AUSTRIA	15

O.D.U. WIEN
ÖSTERREICHISCHE
DAMENFUSSBALL
LIGA

Vindobona vs. Sparta Brno 1937

Brigitta Wien 1938

1938 Zagreb, HŠK Zagreb

1966 přihláška pražské Slavie na turnaj O Srdce MS

TJ SLAVIA PRAHA

PRAHA 10 - VRŠOVICE, STADION Dr. V. VACKA

TELEFONY:

SEKRETARIÁT a ÚČTARNA ■ 929260, 929109
SPRÁVA OBJEKTŮ ■ 929160, 929293
PŘEDPRODEJ VSTUPENEK, KOPANÁ ■ 927227
LEHKÁ ATLETIKA ■ 929113
ZIMNÍ STADION ■ 929515

Mladý Svět

Panská ul. 8
Praha 2.

čj.
věc

Dne 8.9.1966

Vážení přátelé!

Na základě Vaší výzvy přihlašujeme do celostátního turnaje v kopané žen, který vypsali Vaši časopis, naše družstvo žen složené z členek naší TJ Slavia Praha.

Prosíme o potvrzení naší přihlášky, které adresujte na naši TJ k rukám s. Marzina, který je trenérem tohoto družstva.

Se sportovním pozdravem.

za:

Jaroslav Weigert
tajemník TJ

Vyřizuje

ST 205-1313-64

Navážen 12.11.1970

Šafrán

časopis mladých prodávatek a redaktorek

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ
na závěr ligové podzimní sezony

TEČKA ZA LIGOVÝM KOLOTOČEM

I. LIGA ŽENSKÉ
KOPANÉ

TABULKA I. LIGY ŽENSKÉ KOPANÉ – PODZIM

1. S.K. SLAVIA PRAHA -SKICO	9	7	2	0	39:6	16
2. START PRAHA	9	6	0	3	14:12	12
3. CHOTĚBOŘSKÉ STROJÍRNY	9	5	1	3	16:19	11
4. SPARTA PRAHA	9	4	2	3	13:5	10
5. SLAVIA PRAMEN KAPLICE	9	4	1	4	13:14	9
6. INTERIÉR CHRUDIM	9	3	3	3	10:13	9
7. KOH-I-NOOR Č.BUDJOVICS	9	2	2	5	4:7	6
8. SOKOL JANOV N. NISOU	9	2	2	5	12:22	6
9. R H KARLOVY VARY	9	2	2	5	5:14	6
10. ZKZ HORNÍ BŘÍZA	9	2	1	6	4:18	5

TISK O NÁS : *mladá fronta*

Čtvrtá Sparta je družstvem silové kopané a dobré obrany. Tím více překvapila její porážka v Kaplici. Družstvo Prámenu Kaplice, které se umístilo ve středu tabulky, je celkem plným sídlem, sklápěným spoustou radšených příznivců diviči kopané a je nebezpečnou sílkou soutěže.

29.9.1974 Veletržní turnaj v Brně na TJ Moravská Slavia, funkcionáři DK

13.8.1976 Brno Bystrc-Kníničky FC Bologna vs. Výběr JmK

26.5.2013 Tatran Kohoutovice vs. Kostelec

